

JÓ SZERENCSE

Tatabánya önkormányzatának ingyenes lapja

Szerkezetkész...

...a Megyeháza téren épülő
szolgáltató- és üzletház.
A mélygarázs nyáron,
a Városkapu télen nyithat.

9.

Felméri a közösségi szolgáltatós órákat,

rajz- és fotópályázatot
hirdetett a városi
diákönkormányzat.

11.

Társadalmi összefogással

zajlik az alsógallai tájház
kialakítása. Kétkezi
munkájuk értékével
csökkentik a költségeket.

19.

A vízszigetelési munkákat és a válaszfalazásokat
ezekben a napokban fejezték be. A tér felőli
oldalon az ún. függőnyfal beépítése
az üvegfelületekkel, nyílászárókkal a februári
fagyos időjárást követően kezdődik.

A TARTALOMBÓL

AZ ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK LÉNYEGÉBEN AZ ELŐZŐ VÁROSVEZETÉST MARASZTALTA EL. 5

ÚJ JÁTÉKOKKAL GAZDAGODNAK AZ ÓVODÁK, BÖLCSŐDÉK UDVARAI. 6

VISSZATÉRT AZ OSZTÁLYRA 10
– interjú dr. Lőke Jánossal, a Szent Borbála Kórház volt főigazgatójával

ÖTVEN ÉVES A TATABÁNYAI MÚZEUM 14-15
– visszaemlékezés a skanzen születésére.

ELISMERÉSEK A MAGYAR KULTÚRA NAPJÁN. SZABADTÉRI FOTÓKIÁLLÍTÁS AZ ÁRPÁD TÉREN. 18

ÉPÜL A CSARNOK, TÚL VANNAK A JÁRVÁNY MEGPRÓBÁLTATÁSAIN 20-21
– hírek a kézilabda csapatról.

Áramszünet a honlapon

A szolgáltató városunk több területén is karbantartási munkákat végez. Erről értesítést küld a város jegyzője részére. A www.tatabanya.hu oldalon a felső menüsávban külön linket helyezett el a polgármesteri hivatal. Ide kattintva az aktuális információk találhatók az áramszünettel érintett utcanevekkel. Természetesen csak a szolgáltató által jelzett munkákról, üzemszünetekről olvashatnak itt.

A közlekedést is érintő áramszünettel kell számolni február 26-án, pénteken 8-15 óra között a TESCO környékén, ahol emiatt a közlekedési csomópontban nem fognak működni a forgalomirányító jelzőlámpák. Kérjük, hogy fokozott óvatossággal közlekedjenek!

A Bláthy Ottó utca páratlan oldal 1, Bláthy Ottó utca hrsz: 3849/2, a Lehel köz páros oldal 4-6 páratlan oldal 27-29, 35, a Tompa Mihály utca páros oldal 12-26, 30-46, 50-62, páratlan oldal 5-55 ingatlanokon kell ezen a napon áramszünetre számítani.

A Jó szerencsét youtube csatornán látható filmeket az okostelefon kameráját a QR kódra irányítva megnézheti.

Családias környezetben vehette át a város elismeréseit a Magyar Kultúra Napján Szabó Ferenc karnagy, Sáringer Anna grafikus és Jocha Györgyné nyugdíjas klubvezető. Az átadásról készült kisfilmben bővebben is hallhatnak a díjazottokról. A cikket lapunk 18. oldalán olvashatják.

A tatabányai ebrendészeti telepen működik a Segítő Kéz a Kutyákért Egyesület. Munkájukkal segítenek az ide bekerülő állatok gondozásában, gyógyításában, ellátásában, gazdához jutásában. A személyi jövedelemadóból felajánlható 1 százalék ezt a munkát támogatja, melyből izelítőt kaphatnak ebből a videóból. Köszönet érte!

IMPRESSZUM | JÓ SZERENCSET | 2. ÉVFOLYAM 2. SZÁM
MEGJELENIK havonta | KIADJA Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata
2800 Tatabánya, Fő tér 6. | kommunikacio@tatabanya.hu | ISSN 2732-1320 | www.tatabanya.hu

Szücsné Posztovics Ilona
polgármester, Tatabánya MJV

ELKÉSZÜLT A KÖLTSÉGVETÉS

– az egyensúly fenntartása komoly fejlődést okozott

A város költségvetésének összeállítása nem könnyű feladat – főleg nem egy olyan időszakban, amikor jelentős bevételkieséssel kell számolni. A különleges jogrend felhatalmazást és egyben óriási felelősséget is tesz a polgármesterekre. A hivatal munkatársaival elkészítettük az első változatokat, melyeket mindenki több körben is egyeztetünk. Informális találkozóra hívtam mind a pénzügyi, mind a gazdasági bizottságot, az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok vezetőit, a szakszervezeti érdekképviselőket, az intézményeink vezetőit, majd a már tárgyalásokra kész állapotban lévő költségvetés tervezetét megküldtük a frakcióvezetőknek, a képviselőket pedig személyes egyeztetésre hívtam.

Kaptam módosítási javaslatokat, melyeket nagyrészt figyelembe vettünk. Ilyen volt például a sporttámogatások keretének növelése, vagy a T-Szol Zrt. tagvállalatainak javaslata átcsoportosításokra vonatkozóan.

Bevallom, erőteljesebb képviselői aktivitásra, együttműködésre számítottam ebben az igen nehéz helyzetben és felelős munkában. Megérttem ugyanakkor, hogy a váratlanul ért bevétel elvonások és csökkenések közepette nagy felelősség és nem éppen népszerű a város további működését meghatározó döntéseket hozni. Az egyensúly fenntartása komoly

fejtörést okozott, de végül úgy érzem, sikerült olyan költségvetési rendeletet alkotni, amely a város anyagi biztonságát szolgálja.

Mindamellet, hogy az alap feladatokat maximálisan ellátjuk, jut lehetőség fejlődésre, fejlesztésre is. Ilyen például gyermekintézményeink és a szociális ellátásban dolgozók, vagy a közgyűteményi szakemberek nagyobb anyagi megbecsülése, illetve helyben tartásuk érdekében a bérük felzárkóztatása. A felemelt körzeti fejlesztési keretek a képviselőknek nagyobb mozgásteret adnak saját fejlesztési elgondolásaik megvalósításában.

Az egyeztetésekkel párhuzamosan zajlott a pénzügyi szabályozások átdolgozása is annak érdekében, hogy az új támogatási rendszerben egyenlő eséllyel, pályázat útján juthassanak támogatáshoz a civil- és sportszervezetek. Sajnos nem tudjuk azt a nagyságrendet biztosítani számukra, mint a korábbi években, de visszajelzéseik alapján sokan a tavalyi összegekkel sem tudtak elszámolni – többségében a rendezvényekre szánt költségekkel, melyek a pandémia miatt elmaradtak.

A költségvetés elfogadásával nem vártunk tovább. A város zökkenőmentes működése, a beruházások közbeszerzéseinek elindítása, intézményeink, a

szolgáltatások üzemeltetése, kötelezett-ségeink teljesítése érdekében február elején véglegesítettük a költségvetést.

Egy milliárd forintos hiánnyal kell egyelőre számolnunk. A magazin ötödik oldalán egy grafikán jól nyomon követhető, hogy miből adódik a mínusz és mivel próbáltuk saját erőnkől csökkenteni a hiányt. Levélben fordultam kompenzációért a Miniszterelnökséghez és több szakminiszterhez is. Ebben nem csak az elvonások okozta problémákat tüntettem fel, de olyan javaslatokat is tettem, amelyekkel mérsékelni lehet a keletkezett költségvetési mínuszt:

A szolidaritási hozzájárulás (1.593 M Ft) nullára mérséklése.

A Tatabányai autóbusszközlekedés önkormányzati költségkompenzációjának megtérítése 500 M Ft.

Két részben Területi Operatív Programból megvalósuló projekt esetén Európai Unió források ráemelése, vagy egyéb forrás biztosítása (Megyeháza tér kivitelezés 900 M Ft, Bánhida-Sárberek aluljáró építés 500 M Ft).

Közétkeztetés keretében az oktatási, nevelési intézményekben folytatott gyermekétkeztetés önkormányzati finanszírozásának megtérítése (300 M Ft).

Kistérségi Társulás keretében működtetett, de Tatabánya önkormányzata által (folyt. 4. o.)

finanszírozott szociális és gyermekjóléti feladatok ellátásának 500 M Ft-os költségvállalása.

A 2020. évi veszélyhelyzeti védekezés igazolt költségeinek megtérítése (200 M Ft).

Ebben a helyzetben nem vagyunk egyedül a problémáinkkal. A Megyei Jogú Városok Szövetsége, a Magyar Önkormányzatok Szövetsége képviselve a helyi önkormányzatokat ugyancsak hallatja a hangját.

Helyben még inkább fontos az összefogás. A tatabányai vállalkozások közül már többen is felajánlották segítségüket. Olyan munkák elvégzésében számíthatunk mind a tatabányai közösségekre, mind az itt működő vállalkozásokra, melyek a költségvetés számára spórolnak meg kiadásokat. Ilyen például egy-egy közterületi munka, virágültetés, kisebb-nagyobb javítások játszótereinken, intézményeinkben. Néhány munkatársam a polgármesteri hivatalban például azzal keresett meg, hogy a március 15-i ünnepre kitakarítják és beültetik virágokkal a Bánhidai Szoborparkot, ahol az 1848-49-es emlékmű található. Alsógallán társadalmi munkában végzik a leendő tájház körüli bontási munkákat. A kezdeményezésről egyébként az újság 19. oldalán bővebben is olvashatnak. Jól mérhető anyagi értéke van ezeknek a vállalkozásoknak, hiszen az anyagi forrás, amit erre fordítottunk volna megmarad, illetve más területre fordítható.

Városszerte találkozom az igénnyel, hogy végre közösségekben tölthessük az időt, programokon vehessünk részt. A nagyrendezvényekre egészen biztosan nem jut pénz az idén, és ezt a járvány alakulása sem teszi lehetővé. Városrészenként, kisebb létszámmal azonban szívesen szerveznénk zenés délutánokat, ahol számíthatunk a helyi kulturális csoportok fellépésére. A Gerecse 50 szervezői is több időponttal készülnek, bízva a rendezvény megtartásában.

Nem maradnak el a körzeti fejlesztések sem. Több, tavalyról áthúzódó munka az idén fejeződik be, illetve látva a körzeti képviselők saját fejlesztési forrásainak sikerét, 15-15 millió forintot biztosít a költségvetés kisebb munkákra. Ezzel a kerettel körzetenként a képviselők gazdálkodhatnak. Ha emellé vállalkozói támogatásokat, társadalmi mozgósítást is szerveznek, komoly előrelépést tehetnek a város nehéz gazdasági időszakában is.

A hulladék kezelése nagyon sok pénzt emészt fel. Azon dolgozunk, hogy minél kevesebb szemét kerüljön ki illegálisan a közterületekre. További szelektív szigetek kialakítását tervezzük, így a műanyag, a papír és az üveg nem a háztartási hulladéktárolók kapacitását terheli – amennyiben a lakosság is együttműködik velünk. A városi kertészeti munkák során keletkező zöldhulladék számára pedig jelentős befogadóképességű komposztálót hozunk létre, így annak elhelyezése sem terheli a kasszát.

Komoly előrelépést tettünk a vasútlomlás akadálymentesítése érdekében. A MÁV Zrt-vel hamarosan aláírjuk azt az együttműködési megállapodást, melynek nyomán terveink szerint még az idén megvásárolhatjuk a lifteket, melyeket a szolgáltató beépíthet és üzembe helyezhet a peronokhoz vezető lépcsők mellé és ezzel több évtizedes problémája oldódik meg a városnak.

A KONZUM felújításának érdekében elkészült a tervkonceptió, mely több ütemre bontja a feladatokat, hogy az anyagi források szűkében fokozatosan legyen lehetőségünk megvalósítani.

Összességében bizakodóan nézek munkatársaimmal a most kezdődött esztendőre. A tőlünk telhető legtöbb energiát befektetjük abba a munkába, amellyel ebben a nehéz gazdasági helyzetben is képes lesz Tatabánya kisebb-nagyobb lépéseket tenni előre. Hiszek abban, hogy a szorgalmas munka és a már oly sok esetben tanúsított összefogás átsegít minket a nehézségeken.

Vigyázzanak magukra, vigyázzunk egymásra!

Polgármesteri fogadóóra
Szücsné Posztovics Ilona
polgármester tart fogadóórát
február 24-én, szerdán 15-17 óra
között. A találkozóra csak előzetes
egyeztetés és regisztráció után
kerülhet sor: 34/515-777

„Levélben fordultam kompenzációért a Miniszterelnökséghez és több szakminiszterhez is.”

AZ ÁSZ LÉNYEGÉBEN AZ ELŐZŐ VÁROSVEZETÉST MARASZTALTA EL

Az Állami Számvevőszék az önkormányzatok és hivatalaik korrupció elleni védetségét, működésüket meghatározó lényeges szabályozási környezetük kialakítását értékelte az év elején. Az 1-5 skálás osztályozásban az 1-es a legmagasabb, az 5-ös a legkisebb korrupciós kockázatot jelenti. A tatabányai Polgármesteri Hivatal 3-as osztályzatot kapott.

Az ÁSZ 2016-2018. években a korrupcióval szembeni ellenálló képességet kívánta felmérni, ennek érdekében integritási felméréseket készített, ehhez Tatabánya önkormányzata 2016-ban csatlakozott.

Mi az az integritás?

Az integritás szó jelentése: feddhetetlenség. Szervezeti szempontból az integritás éppen az ellentettje a csalásnak, a korrupciónak, hivatali hatalommal való visszaélésnek.

A 2018-ban az Állami Számvevőszék visszajelzése alapján Tatabánya integritását csupán 61 százalékra értékelték. 2019 augusztusában a hivatal újabb felkérést kapott az ÁSZ-tól, hogy vegyen részt a felmérésben és pótolja a korábban megállapított hiányosságokat. Az akkori jegyző a részvételt visszautasította.

2020. elején az ÁSZ az önkormányzatokat érintő ellenőrzésbe kezdett, mely keretében 2020. február 29-ig hatályban lévő szabályozásokat, dokumentumokat kért be. Mindez azt jelenti, hogy legkésőbb 2019-ben vagy azt megelőzően elkészített szabályzatok feltöltésére kerülhetett csak sor.

Mivel az Állami Számvevőszék által javasolt intézkedéseket nem tette meg az előző városvezetés, így ez a hiányosság jelentkezett a 2020-ban elért eredményen.

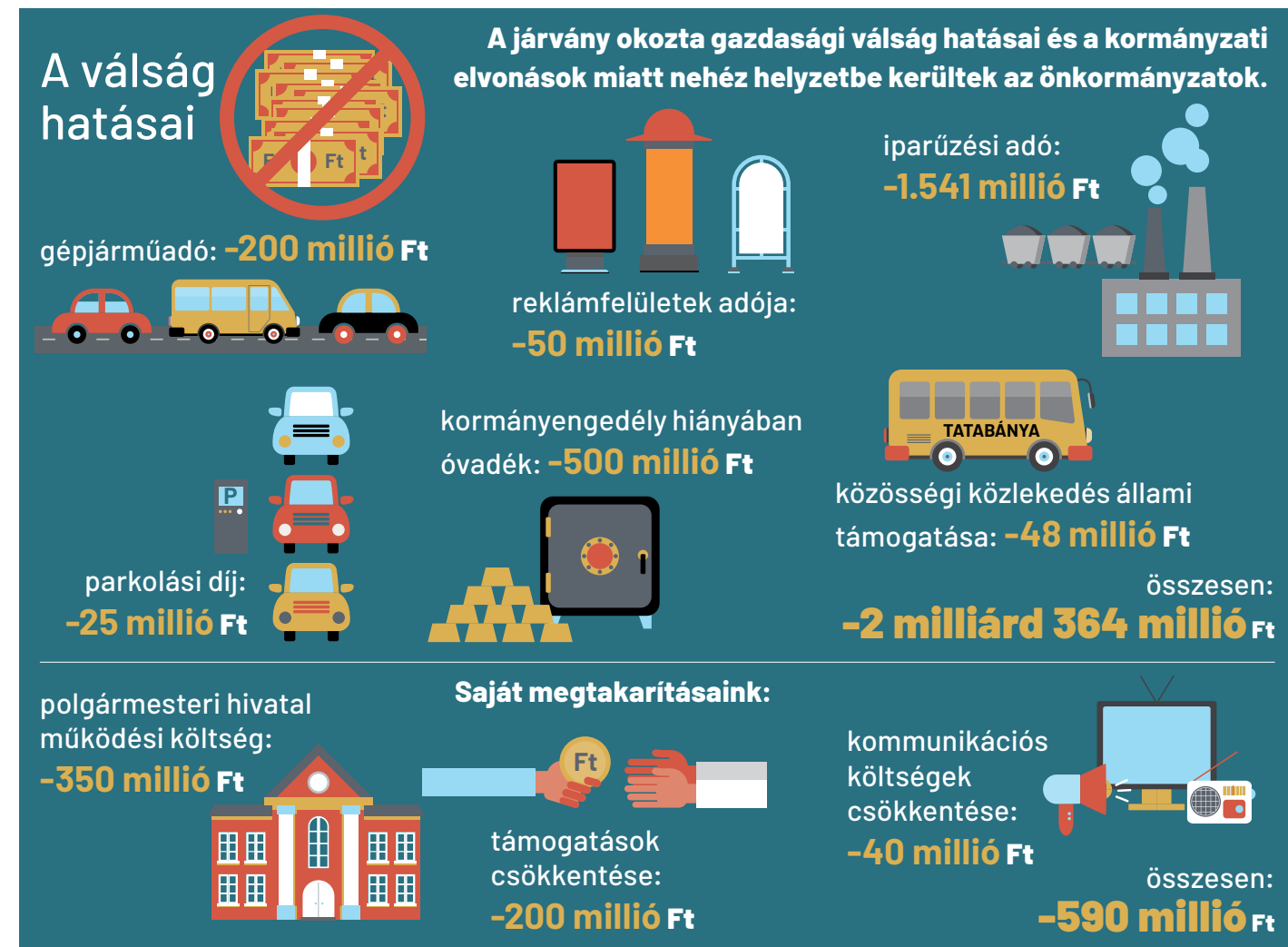
Ezzel együtt az új városvezetés megkezdte a hivatal szervezet átvizsgálását és a hiánypótlást. A mai napig több mint 20 szabályzatot vizsgáltak felül. Érdekességként mondható el, hogy nem készült korábban integritás szabályzat sem Tatabányán, holott annak meglétét 2016. óta jogszabály írja elő. Ma már a hivatal rendelkezik ilyen szabállyal is.

2016. május: csatlakozás integritási felméréshez
2016-2018.: integritási felmérés lezajlott
2018.: Tatabányát 61 százalékra értékeli az ÁSZ

2019.: újabb felkérés a mérésre, melyet elutasít az akkori jegyző

2019. október: önkormányzati választások
2019. december: az új városvezetés megkezdheti az érdemi munkát

2020. eleje: ÁSZ értesítése ellenőrzésről, a 2020. február 29. előtti időszak vizsgálata

VÁRAK, HIDAK A JÁTSZÓUDVAROKBAN

A tatabányai óvodák udvarában lévő játszóeszközök túlnyomó része nem felelt meg az előírásoknak. Tavaly sorra bejárta és felmérte a polgármesteri hivatal az intézményeket, majd közgyűlési határozat született arról, hogy 51 millió forintos forrást biztosít a város a játékok cseréjére. A nyílt közbeszerzési eljárás során az elsődleges cél a minőség biztosítása volt.

Ezért a pályázati kiírásban feltételként szerepelt, hogy a megajánlott

játszóeszközök tartószerkezete fémből készüljön, a játszótéri eszközök biztonságosságáról szóló 78/2003. (XI.27.) GKM rendeletben foglaltak szerint rendelkezzenek tanúsítvánnyal. Az eljárás során fő bírálati szempont volt az ár mellett, a játszóeszközökre vonatkozó jótállás időtartama is, melynek minimális időtartamát 36 hónapban határozta meg a város.

Az eljárás nyertese a Régió Terv Regionális Tervezési, Fejlesztési és Innovációs

Kft., amely 5 év garanciát vállal az eszközökre. A következő hetekben tíz óvodai és öt bölcsődei udvaron telepítik a játszóeszközöket.

A tornyos játszóvárak mellett mozgásfejlesztő körforgó vagy lánchíd kerül az ovi udvarokra, míg csúszdás minitorony az egyik, játékalagút a másik négy bölcsi szabad területére. Ahol a jogszabály kötelezően előírja, az esési térnek és az esésmagasságnak, valamint a vonatkozó szabványoknak megfelelő ütéscsillapító burkolatot és szegélyt is kialakítanak. Ezenkívül elvégzik a szükséges tereprendezést, a talaj megfelelő lazítását, füvesítését is a játszóeszközök biztonságos elhelyezése érdekében. A játszóvárak alá homok ütéscsillapító burkolat kerül. A kivitelezési munkák várhatóan március közepéig tartanak, így a gyermekek tavasztól birtokba is vehetik az új játékokat.

Az autó üzembe helyezése után az egyesület és a megyei tűzoltóság közötti együttműködési szint magasabb kategóriába sorolható, ezáltal nagyobb területen tudnak majd feladatokat vállalni, illetve a kiírt pályázatokon nagyobb összegre tudnak pályázni.

A terepjárót nehezen megközelíthető kárhelyekre való bejutáshoz is használhatják, illetve viharkároknál, avartüzeknél vagy baleseteknél hatékonyan tudnak segítséget nyújtani a hivatásos állománynak. A Tatabányai 4x4 Terepjárós, Polgári Védelmi és Önkéntes Tűzoltó Egyesületről bővebben is olvashatnak lapunk 13. oldalán.

2017-ben szájsebészeti szakvizsgát szerzett, így az ilyen problémákkal hozzá forduló betegeknek is tud segíteni, ami ezen a modern széken sokkal nagyobb könnyebbség. 2020 januárjától édesanyaság mellett dolgozik, hiszen megszületett kislánya, Benjamin.

A szék mozgása programozható, egyetlen gomb megnyomásával beáll a megfelelő pozícióba.

TERVEK ÉS ELKÉSZÜLT FEJLESZTÉSEK

A játszóterek karbantartása a prioritás Sárberekben

A kisebb eszközhibák kijavítása a célja Frankné Farkas Gabriella képviselőnek, aki a sárberki játszóterek átvizsgálását kezdeményezte a polgármesteri hivatalnál. Az önkormányzatnak négyévente szabványossági felülvizsgálatot kell folytatnia a közterületi játszóeszközök esetében. Év közben a folyamatos javításokra és cserékre 10 millió Ft biztosított a költségvetésben. A négyéves ciklus végén műszerekkel vizsgálják a szabványoknak való megfelelést. Képviselő asszony elsődleges célja az idén, hogy a kisebb eszközhibák javítását saját képviselői keretéből elvégeztessék. A februári bejáráson homokozók korhadt szegélyléc cseréjét, játszóterek takarítását, szemetesek ürítését igényelte. A 400-as tömböknél lévő játszótéren már meg is javították a csúszda tetejét. A fajtásztér teljes felújítására az idén sajnos nincs keret, azonban a kis faház javítását, egy hintaszegély cseréjét, kerítés javítást, illetve egy új napvitorlát is igényelt a sárberki képviselő. A kutyafuttatón a rámpa javítását, illetve a gödrök betemetését kérte a városüzemeltetés irodától Frankné Farkas Gabriella.

Bánhidán műszaki tervezésre és - a képviselői beruházási keret terhére - kisebb munkákra, lesz pénzügyi forrás az idei évben. A korábbi években elhanyagolt területek elmaradt beruházásai, a körzet és a város szűkös költségvetése miatt továbbra sem élveznek előnyt a rendezést tekintve - mondta el Lusztig Péter alpolgármester. Bánhida önkormányzati képviselője ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a műszaki tervek elkészítése, a beruházások előkészítése hosszadalmas és költséges feladat. Így az idén a tavalyi évben beígért fejlesztéseknek az előkészítése, a kiviteli tervek elkészítése a cél.

Amint lehetőség nyílik a központi források lehívására, már kész, a városrész szintjén összehangolt tervek állnak rendelkezésre. Bánhidán, Síkvölgyön, az Erőmű lakótelepen több olyan fejlesztés is megvalósításra vár, amely nem csak az itt lakók érdekeit szolgálja. Ilyen például a Síkvölgyi temetőhöz vezető járda közvilágítása. A műszaki terv az idén elkészül.

A fiókkönyvtár beázását szigeteléssel sikerült megszüntetni Lusztig Péter képviselői fejlesztési keretéből.

A klímakatasztrófa ellen

„Az önkormányzatok lehetőségei a klímaváltozás elleni küzdelemben a 2021-2027-es időszakban” címmel hirdetett online klímakonferenciát a Klímabarát Települések Szövetsége és a Belügyminisztérium. A rendezvény célja volt, hogy az önkormányzatok tájékoztatást kapjanak a tervezési ciklus környezetvédelmi-klímavédelmi céljairól, prioritásairól és a rendelkezésre álló forrásokról, valamint felhívják a figyelmet a települési klímavédelem és alkalmazkodás fontosságára, a lehetséges helyi megoldásokra.

A konferencián Renczes Dávid önkormányzati képviselő, környezet- és klímavédelmi tanácsnok is részt vett, aki lapunknak hangsúlyozta, bár a klímakatasztrófa egy globális probléma, a helyi önkormányzat a leoptimalisabb szint a beavatkozásra és alkalmazkodásra. Az önkormányzatok kulcsszereplők a klímakatasztrófára adható válaszok kidolgozásában, ezért fontos, hogy a 2021-2027-es támogatási ciklusban minél több klímavédelmi és klímaadaptációs célú forrás érkezzon a városokhoz.

Tetemes költség a vágóhídnál lévő keresztelődés ellátása körforgalommal - ennek anyagi háttérét még nem látja a helyi képviselő.

Lusztig Péter elmondta: a Puskin Művelődési Ház és környékének rekonstrukciója megtörtént, még a templom parkolója és a Szlovák ház előtti járda burkolása van hátra. Amint vége a veszélyhelyzetnek, és megnyithatnak a közművelődési intézmények, a megújult, megszépült, modern technikával ellátott Puskint is birtokba veheti a nagyközönség.

„A bánhidai fiókkönyvtár beázását szigeteléssel sikerült megszüntetni a saját képviselői keretemből. A belső tér is sokkal esztétikusabb lett - festéssel, járólappal burkolással és a közművezetékek álmennyezettel való eltakarásával. Így itt sem nem telt tétlenül a pandémia miatti bezártság időszaka.

A jégpálya felújításának második üteme nyár közepére befejeződik.

Új utcanevtáblákat terveztünk annak érdekében, hogy Bánhidát egységes tájékoztató feliratokkal láthassuk el. A zsúrizése folyamatban van, a lakosság véleményét is kikérjük majd.

Folytatódik a Síkvölgyi ingatlanok egyedi vízmérőinek kiépítése, és a közvilágítás fejlesztése.

Az Erőmű lakótelep két utcája folt hátán folt, forrásokat keresünk a felújítására. A város szándékában áll megvásárolni a víztorny és a kaszinó épületét. Előbbi ha műemléki besorolást kaphat, könnyebben nyerhet pályázatot a felújítására, addig az állagmegóvást biztosítani kell. A kaszinó épületének hasznosítási elképzelései között hangsúlyos szerepet kap a közösségi tér a környék lakosai, klubjai számára.”

-pa

A FEKETE PÁRDUCRA EMLÉKEZTEK

Grosics Gyula, az Aranycsapata hálóőre 86-szoros magyar válogatott, a Nemzet Sportolója február 4-én ünnepelte volna 95. születésnapját. Székér Pál, a TSC Labdarúgó szakosztály technikai vezetője hagyományosan mécsesgyűjtással emlékezik a Fekete Párducként is emlegetett kapusra.

Dombai Andrással, a szakosztály kapusával, Balogh Ferenc önkormányzati képviselővel, sporttanácsnokkal és a TSC növendékeivel 8-án délután mécses gyűjtással emlékeztek a Grosics Gyula Stadion lelátóján.

Grosics az Aranycsapat sikereinek egyik fő letéteményese volt, Tatabánya kapujában 1956-tól 1963-ig játszott. Nem csak a fekete mez viselése tette úttörővé, hanem az is, ahogy kapusként irányította a védelmet és szinte az egész csapatot.

Balogh Ferenc önkormányzati képviselő a megemlékezésen úgy fogalmazott, egy sportoló nem csupán a pályán nyújtott teljesítménye alapján válik példaképpé. Gyula bácsi életútját mindig a jóra való törekvés, a legjobb teljesítmény jellemezte. Nagy kihívás élővé tenni Grosics Gyula emlékét, mégis feladatunknak érezzük, hogy Tatabányán méltó módon tudjuk ápolni azt az örökséget, amit a Fekete Párduc ránk hagyott – tette hozzá a sporttanácsnok.

Mécseseket gyűjtöttek a stadionban a névadó Grosics Gyula emlékére.

Bérleti díj mentesség

Megjelent és hatályba is lépett az 52/2021. (II. 9.) Kormányrendelet a bérletidíj-fizetési mentességről. Ennek értelmében:

- ha a bérbeadó az állam vagy a helyi önkormányzat, vagy a többségi befolyása alatt álló gazdasági társaság – a 2021. február, március, április, május és június hónapok bérleti díját nem követelheti

- ha a bérleményben 2020. november 04. napján a bérlő éttermi, mozgó vendéglátás, rendezvényi étkeztetés, italszolgáltatás, filmvetítés, konferencia, kereskedelmi bemutató szervezése, sport és szabadidős képzés, előadó-művészet, előadó-művészetet kiegészítő, művészeti létesítmények működtetése, múzeumi tevékenység, növény-,

állatkert, természetvédelmi terület működtetése, sportlétesítmény működtetése, sportegyesületi, testedzési szolgáltatás, egyéb sporttevékenység, vidámparki, szórakoztatóparki, fizikai közérzetet javító szolgáltatás, egyéb szórakoztatás, szabadidős, szállodai szolgáltatás, üdülési, egyéb átmeneti szálláshely-szolgáltatás tevékenységek egyikét folytatta. Az érintett vállalkozásoknak nincs teendőjük a kormányrendelettel kapcsolatban, a mentesség automatikusan jár részükre. A tatabányai önkormányzat, illetve a bérbeadó cégei minden, ilyen tevékenységet végző bérlővel felveszik a kapcsolatot. További részletek olvashatók a magyarkozlony.hu oldalon a 2021. évi 19. számon.

LASSAN VÁLTOZIK AZ AUTIZMUSSAL ÉLŐK MEGÍTÉLÉSE

Három évvel ezelőtt jött létre Tatabányán a Kék Madár Szülőklub. A járvány alatt elkészítettek egy felmérést, amely a zárt csoportban összegyűjtött válaszok alapján az autizmussal élő gyermekek és családjuk jelenlegi helyzetébe enged bepillantást. Az ötvenhárom válaszadó véleménye alapján készült tapasztalatok összességéről az önkormányzatnál egy kerekasztalbeszélgetésen számolhatnak majd be, ahol várhatóan jelen lesznek a nevelési és oktatási intézmények fenntartói is. A válaszadók nagy többsége óvodás korú autizmussal élő gyermeket nevel, akiket gyermekkori autizmussal diagnosztizáltak, ám vannak közöttük olyanok is, akik még nem kapták meg a diagnózist.

„Óriási probléma, hogy a gyerekek számának emelkedésével a diagnózist végző állami ellátóhelyek száma nem nőtt. Évek telnek el, amíg egy autizmussal élő gyermek megkapja a megfelelő ellátást. Magára maradnak a szülők, a klubunk ezen próbál segíteni, de most a járványból adódó bezártság miatt a gondok növekedtek. A legfőbb problémának azt érezzük, hogy nem tudható, ténylegesen hány autizmussal élő ellátását kell megoldani. Látjuk, tapasztaljuk: az intézmények sokat tesznek a gyermekekért, ám így nem tudnak készülni a fogadásukra, s a szülők pedig nem tudják, hová írathatják be a különböző érintettségű autista gyerekeiket. A legfontosabb egy adatgyűjtés lenne, hogy lássuk: két-hároméves kortól felmenő rendszerben hány diagnosztizált, diagnózis alatt lévő, vagy vélhetően autizmussal élő gyermek van. Lassan változik Tatabányán is az emberek megítélése az autizmussal kapcsolatban. Ma már szerencsére egyre többen tudják: nem merülhet ki az akadálymentesítés abban, hogy rámpákat helyezünk el a lépcsők mellett. Az autistáknak a kommunikációban, társas viselkedésben nyújtott támogatás ugyanolyan fontos, mint a mozgássérülteknek az akadálymentes bejutás egy intézménybe” – vallja Sugár Gabriella, a Kék Madár Szülőklub koordinátora, aki 2020-ban átvette a Komárom-Esztergom Megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Ház által meghirdetett akció keretében Az Év Önkéntese díjat.

A MÉLYGARÁZS NYÁRON, A VÁROSKAPU TÉLEN NYITHAT

Hamarosan elkezdik a tér felőli oldalon az ún., függőnyfal beépítését az üvegfelületekkel, nyílászárókkal.

Szerkezetkész az épülő Városkapu Szolgáltató- és Üzletház. Eredetileg 4 szintes alap épülettel és 5 szintes toronyrészekkel tervezték meg a szolgáltatóházat. 2,8 milliárd forintos hitelfelvételre volt szüksége Tatabányának az építkezéshez. A műszaki tartalmat tavaly csökkentette, racionalizálta az új városvezetés, látva a bizonytalan megtérülést. Az újratervezés nyomán két színttel csökkent az épület magassága, ami 1 milliárd forinttal csökkentette a bekerülési költségeket, így a hitel mértékét is. A szintszám csökkenéssel párhuzamosan változott az alaprajzi elrendezés is, amely az eredetihez

Várhatóan nyáron megnyit a kétszintes mélygarázs, 279 parkolóhellyel.

képezt „színesebb, élőbb” és nem utolsósorban jobban használható, gyorsabb megtérülést eredményező bérlemények kialakítását teszi lehetővé.

A szolgáltatóház kivitelezése folyamatosan zajlik, a beszállítói számlákat naprakészen fizeti a T-Ingyatlanfejlesztő. A vízszigetelési munkákat és a válaszfalazásokat ezekben a napokban fejezték be. A tér felőli oldalon az ún., függőnyfal

beépítése az üvegfelületekkel, nyílászárókkal a februári fagyos időjárást követően kezdődik. Közben a belső szerelési, gépészeti munkák is elindulnak. Várhatóan nyáron birtokba vehetik a helyiek a Megyeháza teret és megnyit a mélygarázs.

Az épület hasznosításának előkészítése is folyamatban van. A hasznos alapterület szintenként 1400 négyzetméter, a három toronyrésze egyenként 260 négyzetméter. A bérlők augusztusban megkezdhetik saját tereik kialakítását, beépítését, berendezését. Összehangolt nyitást terveznek, várhatóan 2021. novemberben.

A teljes épületnek mintegy fele már szerződéssel leköötött bérlővel rendelkezik. Bank, közműszolgáltató, egészségügyi szolgáltató szerepel a bérlők között. A tervek szerint hét ingatlanrész vár kereskedelmi és vendéglátóipari hasznosításra. A cél a közösségi funkciók erősítése, így a tér felé és a tetőterazon lehetőség lesz a szabadtéri vendéglátás funkcióra is.

A Városkapu Szolgáltató- és Üzletház közvetlenül megközelíthető lesz a mélygarázból is, ahol 70 saját parkoló áll a ház rendelkezésére a további 279 parkolóhely mellett.

A szolgáltatóház projekt-tel párhuzamosan, de különállóan zajlik a mélygarázs és a Megyeháza tér kialakítása. A téren felállított hatalmas sátorban a finombeton parkányelemek szabását, és illesztési pontjainak kialakítását végzik. Kb. 250 folyóméternyi elem választja majd el a térköves és a zöld felületeket. A parképítési munkákra a most zajló közbeszerzési eljárás során választják ki a vállalkozást. A munkák során rendbe teszik a Megyeháza mögötti parkfelületet is, amely a

A csökkent összegről szóló hitelszerződést a polgármester, a beruházó T-ingatlanfejlesztő ügyvezetője és a finanszírozó bank év végén írta alá. Az építkezés ideje alatt módosuló törvényi előírások miatt kormányengedélyre van szükség az önkormányzati, vagy többségi önkormányzati tulajdonban lévő beruházások hitelszerződéséhez. Ezt az engedélyt nem kapta meg Tatabánya. A város vitatja a döntést, hiszen amennyiben a keret csökkentése a cél, nem ír elő engedélyt a törvény.

A T-Ingyatlanfejlesztő 2016 Kft. ügyvezetője, Zsided Ferenc elmondta: a most hatályban lévő, 15 éves futamidejű hitelszerződésben két opció szerepel:

kormányengedéllyel a teljes futamidőre 260 millió forintot, kormányengedély nélkül 500 millió forintot kell elhelyezni óvadéki számlára

Tehát amennyiben rendelkezne Tatabánya az engedéllyel, a fennmaradó 240 millió forint nem állna egy számlán 15 évig.

könyvtár és a mélygarázs építése során mostoha sorsra jutott, szabálytalanul parkoló autókkal tették tönkre a Béke park szélét. A helyreállítandó elemek között szerepel a kerékpárút is.

A projekt azonosítószáma: TOP-6.3.2-15-TB1-2016-00001

A téren felállított hatalmas sátorban a növény-szigetek parkányelemeinek szabását végzik, melyek fa borítással padként funkcionálnak majd.

fotók: Varga Ildikó

A LEKÖSZÖNŐ FŐIGAZGATÓ PSZICHIÁTER, DE NEM SUPERMAN

A polgármester személyesen köszöntö meg dr. Lőke János nyolc esztendő főigazgatói munkáját.

Több pszichiátriai, kevesebb menedzsment irodalom. Több család, kevesebb telefon. Ebben változtak a napjai dr. Lőke Jánosnak. A Szent Borbála Kórház volt főigazgatója december 31-én tette le az intézményvezetői feladatokat. Újságíróként többször is beszélgettem vele – fejlesztésekről, tervekről. Most azonban olyan témák is előkerültek, amelyek eddig nem. Adódott rögtön az első kérdés: hogyan fogadta a váltás hírért, vajon közre játszottak-e a döntésben nyilatkozatai a járvány első hullámában?

Nem tudom megmondani, hogy a döntésben mi játszott szerepet, ezt a döntéshozók tudják. Nem hiszem, hogy a tavasszal vagy bármikor tett nyilatkozataim ebben ludasak lennének. Az inkább, hogy – amikor nyáron még több kórházra kiírtak vezetői pályázatokat, melyeket azóta egyébként mindenhol érvénytelenítettek – nyáron nem pályáztam már a főigazgatói posztra.

-Milyen érzés újra az osztályon dolgozni?

–Sosem szakadtam el teljesen. Nyolc évnyi főigazgatóság mellett minden héten rendeltem a pszichiátrián.

-Más ebből a szemszögből látni a működést?

–Természetesen más. Mások az örömek, eredmények, s mások a nehézségek is. Meglepetések azonban nemigen érnek. Olyan nehézségekkel nem

találkozom most, amiről ne tudtam volna főigazgatóként.

-Miért a pszichiátriát választotta annak idején?

–Mindig érdekelt a lélek működése, szeretek beszélgetni az emberekkel, talán ezért. Bár ezen a területen ritka a gyors sikerélmény, de még ilyen is akad, a tudomány haladásával egyre többször. Úgy 100 évvel ezelőtt a pszichiáter annyit tehetett, hogy gondosan megvizsgálta a beteget és leírta a tapasztalatait. Ma már olyan eljárások, gyógyszerek léteznek, amelyekkel fantasztikus változásokat, javulást tudunk elérni. Például olyan betegeket, akiket évtizedekkel ezelőtt még hallucinációval, szorongással voltak kénytelenek leélni egész életüket, ami számukra is, környezetüknek is rettentő megterhelő volt, ma úgy tudunk kezelni, hogy – ha gyógyszereiket rendszeresen szedik – senki meg nem mondja, hogy ők pszichiátriai betegek. Teljes életet tudnak élni, dolgoznak, családban lehetnek.

Az interjú akkor készült dr. Lőke János-sal, amikor a polgármester személyesen köszöntö meg nyolc esztendő munkáját. Egy szénből készült Szent Borbála szobrot, emléklapot és városunk címerével díszített kitűzött adott át neki. Így adódott a lehetőség, hogy a városvezető is bekapcsolódjon a beszélgetésbe. Szücsné Posztovics Ilonát az érdekelte, hogy segített-e a szakmája a főigazgatói teendőkhöz a járványhelyzetben.

–Sajnos attól, hogy főigazgató voltam, és pszichiáter, nem lettem superman. A tavaszi hullám engem és munkatársaimat is nagyon megviselt. Az, hogy kollégánk volt az első egészségügyi áldozata a járványnak, rányomta a bélyegét a napjainkra. A betegség ismeretlensége, a minduntalan változó körülmények, az osztályok folytonos költözése, az átmeneti megoldások sok energiát kivetkettek belőlünk. Ami talán átszegtett engem személy szerint az az volt, hogy végig tudatában voltam – ebből nem lehet kiszállni. Arra tettük fel az életünket, hogy a beteg embereknek segítünk. Ez most is érvényes, nem fordulhatunk hátra. Óriási segítség volt az is, hogy a lakosságtól, az önkormányzattól és a vállalkozásoktól mennyi támogatás, bátorítás, biztatás érkezett. Úgy érezhettük, az egész város mellettünk van. Az egyik vállalat által bérelt plakáton a „számítunk rátok” üzenet, amikor bekanyarodtunk a kórház utcájába... A műtők hosszas költöztetése során, amikor megérkezett a rendelt étel és az étterem úgy adta át, hogy a cég ajándéka, jó étvágyat... Vagy amikor jött a telefon, hogy a polgármester asszony felhívására az ipari park cégei maszkokat hoztak, mások eszközöket, műszereket adományoztak... Hosszasan sorolhatnám azt, ami erőt adott nekünk.

-Mivel fog töltődni most, hogy ez a felelősség lekerült a válláról?

–Többet leszek a családommal és ha kilépek a házból, nem viszem magammal mindenhol a telefonomat. Ez utóbbi szokatlan, de csodás, szabad érzés. Szeretek nagy sétákat tenni, és olvasni is. A szakirodalom mellett ismét több egyéb könyvet fogok a kezembe venni. Olvasásban mindenevő vagyok. Éppen Henry Kissinger: Fehérházi éveim könyvének első kötetét olvasom. Hallatlan izgalmas az ezer felé rángató követelményrendszer kezelése, a döntéshozókra nehezedő elvárások világáról olvasni. Ugyanezt kicsiben megéljük mi is (a polgármesterre néz – a szerk.) sok emberrel, nehéz helyzetekkel, összetett szakmai tartalommal. A 8 év legszebb pillanatai azok voltak, amikor építeni tudtunk és nem csak a lyukakat betömni. Szerencsére sok ilyen élményem van a kollégák áldozatkész, rugalmas, minden helyzetet kezelő gyakorlatával.

Pruzsina Alice

MINDEN LAPSZÁMBAN SAJÁT OLDALLAL JELENTKEZÜNK

Megtartottuk alakuló ülésünket, hivatalosan megválasztottuk a Tatabányai Városi Diák- és Ifjúsági Önkormányzat tisztségviselőit az év első hónapjában. A választás narrátora, Haag Laura köszöntötte az online formában megjelent tagokat. A járványügyi korlátozások

A tagok egyhangú döntése szerint 2021-22-ben a diákpolgármester Kerekes Máté István lett (balról a második). A diákpolgármester munkáját két alpolgármester segíti - Gruber Mónika Anna és Németh Bence személyében. A titkári teendőket Spiák István Dávid (jobb szélen) látja el.

értelmében legfeljebb tízen vehettek részt személyesen a Polgármesteri Hivatal dísztermében. Az ülésen jelen volt Szücsné Posztovics Ilona polgármester asszony, aki elmondta, örül a kezdeményezésünknek, és támogatni fogja, hogy a saját elképzeléseink alapján, demokratikus módon egyeztetett és megszervezett programokat tudjunk megvalósítani.

Ahogy Kerekes Máté diákpolgármester is kiemelte, a Városi Diákönkormányzat célja képviselni az ifjúság érdekeit városunkban. „A fiatalság bevonásával magas színvonalú programokat szeretnénk szervezni, az idén havonta 2-3 eseménnyel készülünk. A lezárások feloldása utáni időszakra tervezünk foci kupát, drogprevenciót napot és szeretnénk megrendezni Komárom-Esztergom megye első Ifjúsági bálját is. Tevékenységünkről, terveinkről minden Jó Szerencsét lapszámban beszámolunk, így remélhetőleg a város összes diákjához eljutunk.”

További programjainkról a Facebook oldalunkon lehet olvasni: facebook.com/tatabanyaidiakonkormanyzat

Elkezdődött a közösségi szolgálatos órák felmérése

Igyekszünk segíteni a járvány miatt nehéz helyzetbe került végzős tanulóknak. A közösségi szolgálatos órák teljesítése gyakran nehéz feladatnak bizonyult a tanulók számára az elmúlt két évben. Most a koronavírus járvány miatt a lehetőségek még tovább korlátozódtak, ez a probléma sok végzős tanulót érinthet.

A VDÖK tagjaival elindítottunk egy felmérést, melyben a kötelező 50 órás közösségi szolgálatot még nem teljesített végzős tanulók létszámát igyekszünk felmérni Tatabányán. Szeretnénk több, a járványügyi helyzetben is kivitelezhető megoldást találni, hogy a lehető legkevesebb diáknak okozzon problémát az óraszámok teljesítése a továbbtanulás előtt.

A felmérés űrlap elérhető a Facebook oldalunkon, anonim módon kitölthető, a linket kiküldtük minden tatabányai középiskolába.

Fotó- és rajz- pályázatot hirdettünk

Február 8-tól 2021. március 8-ig fotó- és rajzpályázatot hirdettünk tatabányai diákok számára. A pályázat célja, hogy az itt élő diákok szemszögéből bemutassuk, milyen szép a mi városunk. A pályázat témája „Tatabánya, amilyennek Te látod”. Olyan pályamunkákat várunk, amelyek valamilyen úton-módon kapcsolódnak a város részletéhez: egy nevezetes épülethez, intézményhez, egy városrészhez vagy akár a város történetéhez.

A technika lehet rajz vagy fotó. A nyerteseket 3 tagú zsűri választja ki. Diószegi Orsolya (a program szervezője, VDÖK tag), Herendi Ákos (a program szervezője, VDÖK tag) és Dallos István (fotóművész).

Díjak (mindkét kategóriában):
I. helyezett - ajándécsomag, Tatabánya Ifjú Fotósa/Művésze 2021. díj

II. helyezett - könyv, oklevél

III. helyezett - könyv, oklevél

A pályamunkákat a vezetoseg@tmjvdok.hu email címre, valamint a Facebook oldalunkon várjuk.

Vajon ki lesz 2021-ben Tatabánya Ifjú Fotósa és Művésze? A választ keressétek a diákönkormányzat Facebook oldalán, illetve a márciusi Jó Szerencsét magazinban!

Diószegi Orsolya,
Gruber Mónika Anna,
Herendi Ákos,
Kerekes Máté István

NEM MINDEGY KITŐL VÁSÁROLUNK HÁZI KEDVENCET

Bejelentés köteles lesz a kedvtelésből tartott állatok kereskedelme. Április elsején lép életbe az a kormányrendelet, amely az élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszer (FELIR) működéséről szól. Bányai Krisztina, a tatabányai ebrendészeti telep munkáját segítő egyesület elnöke üdvözölte az intézkedést. „Az új rendelkezés fontos lépés lehet az állatkinzó kutyaszaporítók, illegális kisállatkereskedők tevékenységének visszaszorítása, vagy akár felszámolása érdekében. Mindez azonban kizárólag attól válhat hatékonyná, ha intenzív ellenőrzés is kapcsolódik a rendelethez. Tatabányán és környékén széles a paletta a szaporítók tevékenységében. A kistestű, hivatalosan nagyon drága kutyáktól egészen a köznyelvben csak harci kutyaként emlegetett fajtákig több esettel is találkoztunk már. Utóbbiak leginkább akkor kerülnek a látókörünkbe, amikor már hasznát nem hozzák a gazdájuk számára. A szaporító nem nézi azt, hogy kinek adja el az állatot, így nagyon sok eb került azért a harci kutyákból gyepmesteri telepekre, mert a kutya a család fejére nő, mivel nem értenek a neveléséhez. A kutyák verekedtetéséből

jövedelmet szerzők megszabadulnak a sérült állattól is, hiszen annak egészségügyi ellátására már költeni kellene. A telepen megpróbáljuk szocializálni ezeket a kutyákat, de sajnos – legyünk őszinték – ez nem minden esetben sikerül. Gazdásítani pedig még az aránylag jól kezelhető harci kutyákat is nehéz, mert velük szemben sok esetben működik a fajtavál szembeni előítélet. Ugyanakkor nagyon sok pénzt emészt fel az orvosi kezelésük és a tartásuk, amit a Segítő Kéz a Kutyákért Egyesület adományokból biztosít. A szaporítók komolyan veszélyeztetik az állatkereskedelem megítélését. Nem érdemes kockáztatni, ha kutyát, cicát vásárolunk – a megbízható tenyésztő, menhely, ebrendészeti telep garancia az állat egészségi és mentális állapotára.” – mondta el a szakember.

Hazánkban egyébként egyes adatok szerint évente több tízezer kutyát adnak el az Európai Unió országaiba – a hatóságok jelzései alapján sok esetben illegálisan, törzskönyv nélkül és túl fiatalon. A kisállat kereskedelemmel foglalkozóknak (kutyaszaporítóknak) áprilisiig nem kell(ett) bejelenteniük tevékenységüket a

hatóságnak. A kedvtelésből tartott állatok kereskedelmét végző vállalkozások ettől a dátumtól kötelesek a helyileg illetékes élelmiszerlánc-felügyeleti szervnél bejelenteni a tevékenységüket, melyhez „FELIR” azonosító számot kapnak. Ilyen állat vásárlásakor tehát érdemes ezt a számot kérni az eladótól, illetve ellenőrizni a meglétét a rendszerben.

- alicé

A megbízható tenyésztő, menhely, ebrendészeti telep garancia az állat egészségi és mentális állapotára.

MÁRCIUSTÓL REGISZTRÁLNI KELL A KUTYÁKAT

Indul az ebösszeírás, amit három éven te kötelezettsége elvégezni a polgármesteri hivatalnak. Ez legutóbb 2013-ban történt meg. Tatabánya jegyzője sürgősséggel rendelte el a hiányosság pótlását, így márciusban elkezdődik a munka. Összeállítják az adatlapot és be kell szerezni a nyilvántartás felállításához szükséges szoftvert is, hiszen összevethetőnek kell lennie az országos rendszerrel.

A Tatabánya közigazgatási területén belüli ingatlanon élő, gazdasági kutyák összeírásáról van szó. A regisztráció teljesen díjtalan és a későbbiekben sem képezi semmilyen fizetési kötelezettség alapját, azonban az adatszolgáltatás minden ebtartó részére kötelező. Az adatlapon szerepelni fog a többi között a kutya tulajdonosának neve, lakcíme, az eb neve, hívóneve, születési

dátuma, fajtája, tartásának helye (nem mindig egyezik meg a gazdi címével), illetve chipszáma és oltásának adatai.

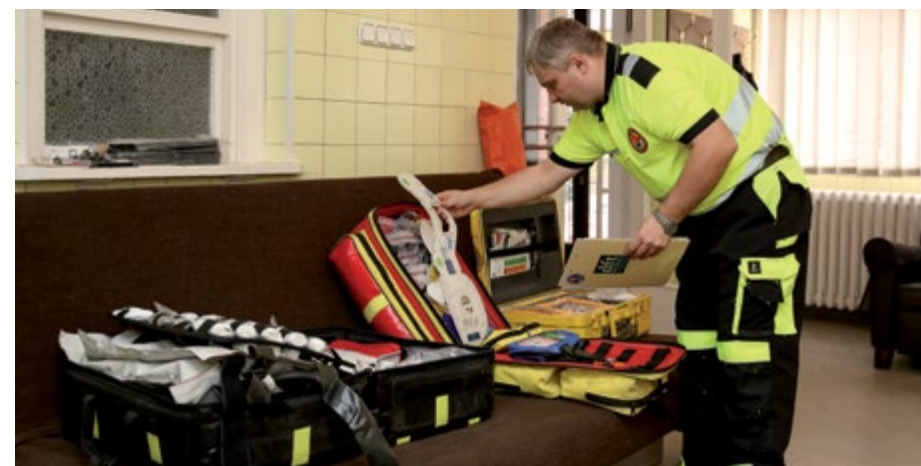
Ez az összeírás független attól, hogy a kutya rendelkezik-e az állatorvos által beültetett chippel. Az adatlapot lapunk márciusi számában közöljük, innen is kivágható, kitölthető, beküldhető lesz. Aki elektronikusan szeretne eleget tenni a regisztrációs kötelezettségének, a honlapon keresztül is elérheti majd az adatlapot, illetve ügyfélkapun is benyújthatja. Kinyomtatva pedig a polgármesteri hivatal ügyfélszolgálatán is megtalálható lesz.

Amennyiben az összeírás után a kutya miatt bármilyen eljárás indul – megharapott valakit, kárt okozott valakinek stb. – súlyosbító tényezőnek számít a gazda felelősségre vonásánál, ha nem jelentette be az ebet.

A Tatabányai 4x4 Terepjárós, Polgári Védelmi és Önkéntes Tűzoltó Egyesület tagjai Tatabánya és a környező települések védelme érdekében tevékenykednek, sok esetben tudnak segítséget nyújtani hivatásos tűzoltó társaiknak.

„Van hivatalos tűzoltó rádióink, smsben is kapunk riasztást, be tudunk jelentkezni a tűzoltóságon, ha vonulóképesek vagyunk” – mesélte Körösladányi Zsombor, az egyesület elnöke. Tavaly 14 eltűnt személy keresésében vettek részt, de hívják őket bozóttüzekhez, mentésekhez, balesetmegelőzéshez is.

Az egyesület 34 főből áll, 3 kutya kiképzése van folyamatban, akik eltűnt személyek felkutatásában segítenek, velük Ördög István kutyakiképző foglalkozik. Tűzoltótanfolyam vizsgával 15 tag rendelkezik, többen elsősegély nyújtásból is vizsgáztak. Próbálnak minél több mindent megtanulni, hogy hatékonyabban tudjanak dolgozni.

Sok felajánlást kaptak a volt háziorvosi rendelő berendezéséhez.

„A 40 órás tűzoltó alaptanfolyammal már egy önkormányzati tűzoltóságnál is dolgozhatnánk, Oroszlányon ilyen működik. Ezután kiskönyves vizsgákat kell tenni, melyek elvégzéséről kiskönyvet kapunk, ezeknek megfelelően lehet részt venni a munkában” – magyarázta az egyesület elnöke.

Az önkéntes tűzoltó egyesületeket besorolják aszerint, hogy mennyire képesek önálló munkavégzésre, milyen felszereltséggel és milyen képzettségű emberekkel dolgoznak.

A 4x4-esek rendelkeznek különböző, mentéshez szükséges eszközökkel: láncfűrészekkel, defibrillátorral, hordályakkal. Ha elkészül az új terepjárójuk, megfelelő mennyiségű felszerelést tudnak magukkal vinni egy riasztáskor. Ezáltal már kettes szintű egyesületté minősíthetik őket, ami magasabb állami támogatást is jelent.

„Tavaly egy éjjel kilenc riasztáshoz mentünk ki, nagy vihar volt és sok fa

kidőlt. Tatabányától Komáromig daraboltunk fát, tisztítottuk az utakat. Tavasszal a hetes telepi nádasútnál puttonyfecskendővel mentünk ki segíteni” – emlékeztek vissza az egyesület tagjai.

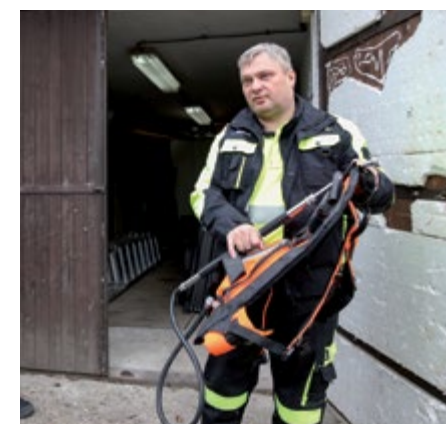
Az önkormányzat feladataik ellátásához, „bázis” kialakításához díjtalan használatba adta számukra a Cseri út 26. szám alatti volt orvosi rendelőt. A garázst, amely eddig az egyetlen helyiségük volt az egyesület elnöke bérli. Az állandó bázisukon már könnyebben ké-

Vöröskeresztnek, a Komárom-Esztergom megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Turul Mentőcsoportjának.

„Fő célunk, hogy utánpótlást neveljünk, de nagyon nehéz bevonni a fiatalokat. 12 órás műszak után már nincs nagyon motivációjuk, ehhez hivatástudat és kitartás kell” – magyarázta Körösladányi Zsombor. Főleg ismerősökön, családon keresztül toboroznak. Azt tapasztalták, ha egy házastárs is belép, és akár csak kenyér-kenésben segít vagy a kutyákkal foglalkozni, akkor már nyugodtabb, hogy párja jó helyen van.

A járvány alatt részt vesznek ebédek kiszállításában, segítséget nyújtanak bevásárláshoz, gyógyszerkiváltáshoz, adományok eljuttatásához. Az elmúlt 7 évben 1 százalékos felajánlásokból, pályázatokból és saját erőből szereztek be felszereléseket. Az új bázis berendezéséhez sok segítséget kapnak, felajánlott bútor szinte minden helyiségbe jutott már: kanapé, fém szekrények, melyekből öltözőszekrényeket alakítanak ki. Ezen kívül kaptak mikró, hűtő, kézfertőtlenítő adagolót is.

VM

Eddig csupán egy garázsban tárolták a profi felszerelést.

Szívesen fogadnak adó 1% felajánlást, és egyéb támogatást.
Adószámuk: 18616198-1-11
Számuk: 63300099-11055705-00000000
E-mail címük: tb4x4pv@gmail.com

„NEM CSAK MUNKAHELY, HANEM CSALÁD”

fotó: H. Soós Ilona

Fűrészné Molnár Anikó: A bányász hagyományok őrzésének mai napig fontos színtere a skanzen.

Az idei évben kerek évfordulóhoz érkezik a Tatabányai Múzeum, hiszen immár 50 éve, hogy bekapcsolódott a város kulturális-tudományos vérkeringésébe. Ennek apropóján kérdeztük Fűrészné Molnár Anikót, a múzeum címzetes igazgatóját. Az interjú második felében betekintést nyerünk a Bányászati és Ipari Skanzen létrejöttének és fejlődésének első éveibe, valamint a múzeum rendszerváltást követő fontosabb epizódjaiba.

–Aki ismer téged, tudja, hogy a Bányászati és Ipari Skanzen a szíved csücske, mondhatni életed egyik fő műve. Mi a skanzen születésének története?

–Amikor kiderült, hogy megkapunk egy bányaüzemet, két lehetséges helyszín jöhetett számításba: az egykori VII-es, ill. a XV-ös akna, végül ez utóbbit választottam. Miért? Egyrészt teljesen megőrizte azt az arculatot, ami a megnyitásától, 1942-től egészen az itt folyó termelés befejezéséig, illetve további használatáig jellemezte, másrészt a városban könnyen megközelíthető helyen épült, harmadrészt a jövőbeni fejlesztésekre ezen a területen sokkal nagyobb esélyt láttam.

1987-ben kaptuk múzeumi kezelésbe az „öreg” XV-ös aknát. A felhagyott üzem először szomorú és lehangoló képet mutatott. Ami ezután történt, számomra hihetetlen volt: ’88 Bányásznapijára nyitni

tudtunk, mégpedig azért, mert több mint ezer embert sikerült mozgósítani, hogy több mint négyezer munkaórán kitakarítsuk és rendbe tegyünk a területet. Sikerült felújítani a főépületet, létrejöhetek az első állandó kiállítások és a történelmi emlékpark, az első szabadtéri gépek a helyükre kerültek, gyakorlatilag az összes épületet kitakarítottuk. Egy év alatt tehát megvalósult az az álom, hogy legyen egy olyan hely a városban, ami a bányászatnak méltó emléket állít.

Már ekkor foglalkoztatott a gondolat, hogy az épp bontás alatt álló ótelepi régi kolóniaházakat valahogy meg kellene őrizni az utókor számára, hiszen ezek ugyanúgy hozzátartoztak a város képéhez, mint a bányaüzemek, az épített örökség ugyanolyan fontos elemeinek tartom őket, mint az ország többi skanzenjében található parasztházakat. Az ótelepi bontások során a város segítségével végül három ház anyagát sikerült megmenteni, amit egyelőre bedepóztunk a szabadtéri múzeum területén abban a reményben, hogy felépítünk majd egy típusházat, az ún. hatajtós házat. Ez ugyancsak társadalmi összefogással, 1996-ra sikerült is.

Művészeti centrummá úgy vált a skanzen, hogy 1996-ban megnyílt Lois Viktor „Hangfürdő” című állandó kiállítása az egykori fürdőépületben, ahol ipari hulladékból készült hangzósobrokat láthatunk, illetve a KÉP-ZE-LET nemzetközi fémszobrász szimpózium is elindult. Ez folytatódott nyaranta az országos faragó táborral Gengeliczy László, az irodalmi táborral Faludi Ádám, majd a KÉP-SZÍN-TÉR fotótáborral Dallos István vezetésével.

Közben rengeteget pályáztunk, így 2000-ben a millenniumi pályázat eredményeképpen a második hatajtós, az ún. „Mesterségek Háza” is megépülhetett, 2002-ben pedig a Széchenyi-terv pályázati támogatással felújítottuk a főépületet, új állandó kiállításokkal egészítve ki az eddigieket.

–Tatabánya városa és a bánya a rendszerváltást követően is pártfogolta a múzeumot?

–Igen, a rendszerváltást követően is folytatódott a múzeum támogatása a város részéről. A bányászattörténeti

gyűjteményt illetően fontosnak tartottuk, hogy a skanzen tovább fejlődjön, ebben a város és a bányavállalat végig mellettünk állt. 1991-ben a Tatabányai Szénbányák Vállalat létrehozta a Szabadtéri Bányászati Múzeum Alapítványt, amihez ugyan nem kaptunk sok pénzt, és annak is csak a kamatait használhattuk fel, de azt az eredményt meghozta, hogy rendszeresen tudtunk pályázni az ebből nyert önerőnek köszönhetően. A skanzen fejlesztését minden évben anyagilag is támogatta a tatabányai önkormányzat. Ennek legelső fontos állomása az 1996-os év volt, ekkor készült el az első hatajtós ház.

”Itt most nagyon meg kell köszönnöm azt a hatalmas segítséget, amit a bányászoktól, Tatabánya lakóitól, sőt, még az iskolásoktól is kaptunk, diákok jöttek ugyanis a bontott téglákat tisztítani.”

Nem volt egy fillérünk sem az első hatajtós házra, és igaz ugyan, hogy 5-6 évig épült az eredeti tervrajzok alapján, de ennek az összefogásnak köszönhetően mégis megvalósulhatott. Így vált a Szabadtéri Bányászati Múzeum skanzené, ami a bányászok munkáján túl bemutatja azt is, hogyan éltek, milyen körülmények között laktak a 19. század végétől az ’50-es évekig a bányamunkások. Majd megépült a második hatajtós kolóniaház, a „Mesterségek Háza”, és ezzel együtt 2001-ben létrejött egy korabeli utcakép is. Ezt követte az eredeti

helyén álló tisztviselői ház átalakítása és berendezése 2003-ban, végül az iskolamúzeum felépítése és kialakítása 2006-ban. Mindez oda vezetett, hogy megszületett egy olyan skanzen, ami nemcsak Magyarországon egyedi, de Európában is kevés ehhez hasonlót találni. A bányászok eközben mindvégig támogattak minket a szakértelmükkel és aktív munkájukkal, például a bányamérnököknek a tárlatvezetésekben, a bányamentőknek a földalatti bányatérkép kialakításában volt elvülhetetlen szerepe, Mátyásról pedig rengeteg bányagép érkezett a szabadtéri gépparkunk kialakítására. A bányászok, a bányamérnökök a múzeum köznevelődési programjaiban is lelkesen részt vettek, ilyen volt például a tiszteletbeli bányásszá fogadási szertartás farbőrgrással, az érte járó oklevéllel és a bányászhimnusz tanításával, a bányahidai nyugdíjasok és a Styl Rt. dolgozói által segített emlékeztető élő múzeumi programok, a kovácműhelyben tartott élő bemutatók, vagy a diákoknak a múzeumpedagógus kolléganőnk által vezetett régi tanítási órák. A bányász hagyományok őrzésének mai napig fontos színtere a skanzen, a tárgyi emlékek mellett szakestélyeknek,

az egykori bányaüzemekben dolgozók találkozóinak, ünnepi koszorúzásoknak, közönségprogramoknak is otthont ad.

Bencsik János polgármesterként nemcsak a skanzen fejlesztéséhez adott rengeteg támogatást, hanem ahhoz is, hogy valóban történelmi múzeummá válhassunk. Egy ideig ugyanis csak az új- és legújabbkori gyűjteményi anyagunk gyarapodhatott, de ’92-ben elkezdődtek Tatabányán a tervásatások, azaz szükség volt saját régészre. Azelőtt – a tatabányai leletmentések esetén – a tatabányai múzeumtól érkezett szakember, és az itt előkerült anyagot a Kuny Domokos Múzeumba vitték át. Innentől kezdve azonban a saját régészeti gyűjteményünket gazdagították a tatabányai leletek. Később aztán elindult a képzőművészeti, természettudományi és a néprajzi gyűjteményeink kialakítása is.

Tatabánya önkormányzatának segítségét a várossá válás 50. évfordulójára megnyitott állandó kiállításunk megvalósításánál is ki kell emelni, hiszen az akkori kiállítóhely a nagy belmagasság miatt nem volt ideális történelmi kiállítási rendezéséhez, ezt a város a kiállítóter többszintessé történő átépítésével orvosolta.

F6-os vágathajtógép, háttérben az idén 114 éves aknatoronnyal

fotó: Dallos István

Nagyon fontos dátum még 2008, hiszen a Megyei Múzeumi Szervezet bomlásnak indult. A Megyei Önkormányzat fenntartóként nem tudott igazán anyagi támogatást adni a munkánkhöz, és Tatabányán az a veszély fenyegetett, hogy visszafejlesztik az akkor már rangos területi múzeumot kiállítóhelyé. Ez azt jelentette volna, hogy az a munka, amit negyven éven át komoly erőfeszítéssel végeztünk, megszűnik. Ekkor fordultam Bencsik János polgármester úrhoz és Tatabánya MJV Önkormányzatához, hogy segítsenek rajtunk, ne hagyják veszni azt az értéket, amit megteremtettünk, hiszen ebben nem csak a mi, hanem a város munkája és anyagi támogatása is benne volt hosszú évek óta. Így született meg a döntés, hogy városi fenntartásba vesznek át minket, megmentve ezzel a múzeumot.

–Mi volt a legnagyobb eredményed és emlényed, amire szívesen emlékszel vissza?

–Volt egy nemzetközi múzeumigazgatói konferencia Bécsben az ICOM (Múzeumok Nemzetközi Tanácsa) szervezésében, ahová a világ összes tájáról érkeztek intézményvezetők. Ennek keretében három intézményt látogattak meg Magyarországon – a Szentendrei Skanzent, a Szépművészeti Múzeumot és a mi skanzenünket. A nemzetközi szakma egybehangzó visszajelzése az volt, hogy a miénk egy igazán különleges múzeum.

A skanzenben folyó munka iránt a hazai szakma is egyre jobban érdeklődni kezdett, néprajzosok, természettudományi muzeológusok, történelmi muzeológusok érkeztek hozzánk. Dr. Szikossy Ferenc, egykori tanárom, a Magyar Nemzeti Múzeum akkori főigazgató-helyettese is eljött és azt mondta nekem: „Anikó, maguk megvalósították azt, amit nekünk Budapesten nem sikerült”. Ez volt a legjobb dicséret, amit kaphattunk.

A múzeumunk által elnyert szakmai díjakból az 1998-ban kapott „Év Múzeuma 1997” kitüntető címet, 2004-ben a Magyar Múzeumi Egyesület különdíját, 2001-ben a „Tatabánya Kultúrájáért Díjat”, valamint a „Múzeumpedagógiai Nívódíjakat” emelném ki. Ezt a sok mindent persze nem lehetett volna elérni, ha nem áll mellettünk a bánya, a bányászok, a város önkormányzata és az itt élő lakosság, a nyugdíjasok, a diákok, az iparosok, az iparvállalatok, a szponzorok. A legfontosabb mégis, hogy egy csodálatos csapat épült ki a Tatabányai Múzeumban. Mindig úgy tekintettem a kollégáimra, hogy ez nemcsak munkahely, hanem egy család, hiszen ha jó a hangulat, ha szeretjük, becsüljük és segítjük egymást, akkor – a kisebb-nagyobb viták ellenére is – kiemelkedőt tudunk alkotni. Remek kollektívával dolgozhattam együtt.

Taizs Gergő

75 ÉVE KEZDŐDÖTT A SZÉNCSSATA

Bányászok egy csoportja. Az ország, mint egy mesében, összefogott. Önkéntesek indultak a bányavidékekre, hogy több legyen a munkáskéz.

A kommunista párt lapja a Szabad Nép a Tatabányai Újtelep bányászainak aláírásával ellátott levelet tett közzé 1945 február 8-án. Ebben a tatabányai bányászok vállalták, hogy napi 392 vagonos termelésüket napi 500 vagonra emelik. A levél egy felhívással zárult: „Mi tatabányai bányászok versenyre hívjuk az egész ország bányamunkásságát a szén termelés fokozása, érdekében, mert csak így biztosíthatjuk mi, dolgozók lerombolt hazánk újjáépítését és szenvedésünk megrovíditását.” Sokan ezt a felhívást tekintik a Széncsata kezdetének.

De mi is volt a „Széncsata”? A felhívás megírásakor még nem volt egy éve, hogy az országban véget értek a harcok, a gazdaság szó szerint a romokban volt. Nem volt szervezett közellátás, a városokban élők éheztek. A gazdaság talpra állításához, az energiatermeléshez, közlekedéshez, a közintézmények és lakások fűtéséhez kellett a szén. 1945 decemberében a napi széntermelés nem érte el az 1400 vagon, pedig 2500 kellett volna a folyamatos termeléshez. A széncsata tehát a gazdaság újraindításához szükséges mennyiség biztosítását jelentette. Magát a kifejezést 1946 januárjában Nógrádi Sándor iparügyi államtitkár használta először, mikor a széntermelés emelésének szükségességét

hangsúlyozta: „Egy nagy csatáról van szó a széncsatáról és ezt a csatát meg kell nyerni.” A győzelemhez azonban szükség volt a bányászokra. A szénbányászat is komoly gondokkal küzdött, hiány volt anyagban, munkaeszközökben, de a legnagyobb hiány a munkások ellátásában volt: ruha, bakancs és a legfontosabb, az élelem. A bányászok egy része nem is dolgozott, hanem a vidéket járta élelemért, hogy családját elláthassa. A termelés alacsony szintjének nagymértékben ez volt az oka. Ennek ismeretében kell látni a felhívást meghirdető tatabányaiak felajánlását: rongyosan, korgó gyomorral többet termelni! Az MKP javaslatára az országgyűlés 1946. január 1-jén törvényjavaslatot fogadott el a szénvagyon államosításáról, ez pedig a bányáztársadalom számára a korábbiaknál biztosabb foglalkoztatás és megélhetés reményét jelentette. A széncsatára való felhívás elfogadása a bányászok megelőlegezett bizalmát jelentette az új hatalomnak.

1946 februárjától szinte minden nap volt az újságokban hír a „csata” állásáról. A „hadijelentésekben” pedig Tatabánya mindig az élen szerepelt. Az iparügyi államtitkárság tervei szerint a napi 2500 vagonos terv ötödét, 500 vagon kellett Tatabányának megtermelnie.

A helyi termelés a versenyfelhívás előtti héten napi 400 vagon volt, ezt kellett május 1-jére 500-ra emelni. A felhívást követő héten a termelés 440 vagonra nőtt és február 20-án már 467 volt a napi teljesítmény. A tartós fizikai erőfeszítéshez azonban a lelkesedés kevés. Február utolsó hetében visszaesett a termelés, a bányászok küldöttség útján kérték az iparügyi minisztériumot, hogy élelmet és ruhát biztosítson a termeléshez. Az ország pedig, mint egy mesében, összefogott a bányászokért. Önkéntesek indultak a bányavidékekre, hogy több legyen a munkáskéz. (Az állam is küldött erősítést, az internáltakat irányította a bányákba). Magánszemélyek és üzemek ajánlottak fel élelmiszert, ruhát, szappant a bányászoknak. A legfontosabbnak azonban egy új, Tatabányán kidolgozott jutalmazási-fizetési rendszer volt. A termelés egy része prémiumszén volt, amit a bányászok élelmézésére fordítottak. Minél nagyobb volt a termelés, annál nagyobb volt a prémium. Ezt központilag (vállalati szinten) összegyűjtötték és élelmiszerre cserélték. Az ellátás javítására tett intézkedések eredményeként a bányászok bizalma megmaradt. Tatabánya március 8-án versenyre hívta a salgótarjáni bányákat, március 15-re ígérve a napi 500 vagonos termelést, ez időre Salgótarjának 350 vagon kellett volna termelnie. A vállalt teljesítmény ugyan elmaradt, de az ellátás lassú javulásával a termelés egyre jobban megközelítette az elérni kívánt célt. Tatabánya végig vezette a termelési versenyt és április végére elérte, sőt túlszárnyalta a napi 500 vagonos szintet. Május 5-én Nógrádi Sándor azt nyilatkozta, hogy a magyar bányászok megnyerték a széncsatát. A Szabad Nép írása szerint a széncsata nyertese Tatabánya. Május 1-jén 628 vagon rakta meg szénnel.

A széncsatában aratott győzelmet egy „A Nemzet a tatabányai bányászoknak. 1946 május 1.” feliratú vörös zászlóval ismerte el a kormány, melyet a tatabányai Osztrovszky György miniszteri biztos adott át a bányászoknak.

Mesének hat manapság ez a történet, pedig csak azt bizonyítja, hogyha egy közösség értelmét látja munkájának, rendkívüli teljesítményekre képes.

Kiss Vendel történész, muzeológus, Tatabányai Múzeum

A HÖLGYEK SZAKMÁT, A VÁROS KÉPZETT MUNKAERŐT KAPOTT

A Mértékadó Nők Társasága szervezésében újabb OKJ-s tanfolyam zárult le, melynek keretében harmincan vehették át Pedagógiai Asszisztens bizonyítványukat. Egy tavalyi évben készült tanulmányból – melyet a Mértékadó Nők Egyesülete végzett – kiderült, hogy milyen munkakörben dolgoznának szívesen a térségben élő nők. Ennek eredményeként, valamint figyelembe véve a térségben jellemző hiányszakmákat, hirdették meg a Pedagógiai- és családsegítő munkatárs képzésüket az ősz folyamán. Az oktatásban egyre nagyobb szükség van a pedagógiai asszisztensek munkájára. A pedagógusok számára hatalmas kihívást jelent a tanórák során, hogy az eltérő fejlődési sajátosságokkal rendelkező gyermekekkel differenciáltan tudjanak foglalkozni. Munkájuk során nagyfokú szervezőkészségre, empátiára, kommunikációra és pedagógiai ismeretekre van szüksége.

A képzésen részt vevő nők számára nagy előnyt jelentett az oktatás választásakor, hogy a saját gyerekeik közelében lehetnek, ha iskolában dolgoznak, a családi élet szervezése is könnyebb, és jobban rálátnak a gyermekek fejlődésére. Emellett szívesen foglalkoznak gyerekekkel, és komoly tovább lépési lehetőségként élik meg ezt az érettségre épülő szakmát. Többen teljesen más területről érkeztek, és így terveznek új karrierbe fogni. A képzés öt hónapig zajlott, amely után minden valószínűség szerint könnyen találnak munkát a térségben. Ezt alátámasztva Szűcsné Posztovics Ilona, Tatabánya Megyei Jogú Város polgármestere a bizonyítványosztás napján jelezte, hogy vannak nyitott pozíciók, amelyek a város honlapján elérhetők, így számítanak a végzett hallgatók munkájára.

A résztvevők amellet, hogy új szakmát tanultak, kiemelték, hogy nagyon

szerették a képzés hangulatát, a társakkal igazi közösséggé formálódtak.

A Mértékadó Nők Társasága 2018-ban nyerte el a Sikeresen Tatabányán – Nők a családban és a munkahelyen – EFOP-1.2.9-17-2017-00018 – pályázatot Tatabánya Megyei Jogú Várossal konzorciumban. Januárban huszonötven végeztek az Óvodai dajka képzésen. Velük együtt, a most levizsgázott 30 fő pedagógiai asszisztenssel és a márciusban végző 30 fő bér- és társadalombiztosítási ügyintézővel összesen 75 főt sikerült térítésmentesen tovább képezni, ezzel is segítve a munkaerőpiacon való elhelyezkedését a Tatabányán, és környékén élő nőknek.

-MANT

A januárban zárult dajka képzésen huszonötven tettek sikeres vizsgát.

Középpontba kerültünk!

Új helyen a mértékadó Család és KarrierPONT

Béla király körter 69.

www.mertekadocsak.hu

Facebook: Mértékadó Család és KarrierPONT

EFOP 1.2.9-17-2017-00018
„Sikeresen Tatabányán - Nők a családban és a munkahelyen”

SZÉCHENYI 2020

Magyarország KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

HÁROM ELISMERÉS A MAGYAR KULTÚRA NAPJÁN

Családias környezetben, a városházán adta át Szücsné Posztovics Ilona polgármester a Tatabánya Kultúrájáért Díjat, a Krajcsirovics Henrik városi művészeti ösztöndíjat és az Évgyűrű Díjat.

Szabó Ferenc karnagynak, egyetemi és zeneiskolai tanárnak, a Magyar Fúvószenesi és Mazsorett Szövetség elnökének munkáját szinte felsorolhatatlan siker, díj, méltatás kíséri. A szakember a helyi és országos közösségek felépítésében, összetartásában, valamint az utánpótlásképzésben nyújtott több évtizedes, elhivatott, lelkiismeretes és kitartó munkájáért vehette át a Tatabánya Kultúrájáért Díjat. Ebben a tanévben pályafutásának harmincadik évét tölti a Tatabánya Város Fúvószene-kara élén.

Szabó Ferenc

Sáringer Anna

A Krajcsirovics Henrik városi művészeti ösztöndíjat az idei pályázók közül Sáringer Anna vehette át. A grafikus, fiatal kora ellenére már négy kiállításon is bemutatta alkotásait, pályázati- és versenyeredményei Tatabányától Olaszországig vitték tehetségének hírét. Az ösztöndíj idejére vonatkozó művészeti tervei városunkhoz kötődnek. Célul tűzte ki Tatabánya értékeinek bemutatását a művészet eszközeivel. Tervei között szerepel egyedi városarculat elkészítése, a látnivalók, nevezetességek bemutatása személyes történetekkel, színes illusztrációkkal, kiadvánnyal. Az ösztöndíjas kreatív ötlete egy városi növénymutató összeállítása ismeretterjesztő jelleggel, a betondzsungelben fellelhető, a mesterséges környezetet természetes élethelyként használó növényekről. A munka eredményét jövőre, a Magyar Kultúra Napján ismerheti meg a nagyközönség.

Az Évgyűrű Díjat minden esztendőben a Szépkorúak bálján veheti át a díjazott. A járványhelyzet sajnos nem tette lehetővé a bál megrendezését. Az elismerést az idén Jocha Györgyné vehette át. 2010 óta a Felsőgallai Széchenyi Nyugdíjas Klub vezetőségi tagja, majd a klub vezetője lett. A programokat, kirándulásokat a tagok nagy meglepedésére szervezi. A német nemzetiségi hagyományok őrzésének és tovább örökítésének elkötelezettje. A Felsőgallai Senior táncsoport megalapítója, tagja a Felsőgallai Baráti Kör vezetőségének, és a Felsőgallai Német Nemzetiségi Dalkörnek. Idejét nem sajnálva, odaadással szervezi a klubéletet.

Jocha Györgyné

EGYÜTT ÉPÍTIK, HOGY EGYÜTT HASZNÁLHASSÁK

Felújítási munkálatok zajára, jókedvű baráti társaság hangjára lehetünk figyelmesek a Táncsics Mihály utcában a József Attila Művelődési Ház előtt elhaladva. Hétfévente az alsógallai közösségi ház melletti telek kapuján át bárki bepillantást nyerhet egy eredeti parasztház renoválásának különböző állomásaiba.

A városi közgyűlés 2018-ban döntött a Táncsics Mihály út 61. szám alatti ingatlan megvásárlásáról, mellyel a szomszédos művelődési ház számára kívánt bővítési lehetőséget biztosítani. Régi álm vált ezzel valóra: a kibővült telekkel a rendezvények kényelmesebb megszervezésére, könnyebb parkolásra, a nagyszámú látogatói igények kielégítésére nyílik lehetőség.

Régebben az alsógallai foci pályán, majd a Búcsúréten kaptak helyet a nemzetiségi rendezvények. Az időjárási viszontagságok és a nagy látogatói létszám miatt egyszerűbb lenne ezeket a művelődési ház közelében megrendezni - mondta el Horn-Schamberger Anett, a Tatabányai Német Nemzetiségi Önkormányzat elnöke.

Prioritás volt a parkolás megoldása, a hatalmas udvar rendezése után ez a lehetőség már adott lesz. A melléképület mögötti nagy telekrészt is majd rendezvény helyszíneként szeretnék hasznosítani.

Az Alsógalla Hagyományaiért Közhasznú Alapítvány és a nemzetiségi önkormányzat a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. a 2020. évi „A hazai nemzetiségi közösségek céljait szolgáló projektek támogatása” pályázata keretében jutott összesen közel 3 millió forint támogatáshoz a melléképület homlokzatának felújítására és a nyílászárók cseréjére. Ezenkívül Schmidt Csaba, a városrész önkormányzati képviselője is 700.000 Ft-tal támogatja a projektet. Az épületből tájházat szeretnének kialakítani.

Az Alsógallai Baráti Egyesület tetőfelújításra benyújtott pályázata sajnos nem nyert, viszont rengeteg szervezéssel, önkéntesek verbuválásával és kétkezi munkával járul hozzá a felújításhoz a Schamberger János vezette egyesület.

Számos feladat van még hátra: vezetékek cseréjét, új villanyórát, teljes tetőcserét, festést is meg kell oldaniuk, a várostól ezért még 5 millió Ft támogatást kaptak.

Barátok, ismerősök, régi táncsoportosok, tősgyökeres alsógallaiak jelentkeznek segíteni.

Az Alsógallai Baráti Egyesület levelező listáján és Facebook oldalán olvashatóak az aktuális munkálatok. Jellemzően barátok, ismerősök, régi táncsoportosok, tősgyökeres alsógallaiak jelentkeznek segíteni. Schamberger János koordinálásával sok feladatot elvállalnak társadalmi munkában, így csökkennek a kivitelezési költségek.

A művelődési házat az új telekrészen közvetlenül mellette fekvő épülettel szeretnék később összenyitni, így egy tágasabb termet lehetne kialakítani bálkhoz, nagyobb rendezvényekhez. Ezenkívül több helyiségben tudnának gyakorolni a táncsoportok és az énekkar - jelenleg csak egymás után próbálhatnak.

Ma még a Szent Gál templom melletti régi iskolaépületben láthatóak az alsógallai német nemzetiségi tárgyi emlékek. A melléképület ezzel szemben klasszikus parasztház, így autentikus környezete lehet a kiállított tárgyaknak, ezt Schamberger Ágnes mondta el, az alapítvány kuratóriumi elnöke. Most a különböző használati tárgyakat egy helyiségbe rakták be. Ha sikerülne a felújítás és a padlásteret is meg lehetne erősíteni, eredeti funkciójuk szerinti elrendezést kapnának a hétköznapi életet bemutató eszközök, tette hozzá Schamberger Ágnes.

Az alapítvány elnöke elmondta, sok felajánlást kaptak az elmúlt időszakban alsógallai családoktól, kifejezetten csak a tájházba szánt tárgyakból. A kilencvenes években Schlégl József kezdte el gyűjteni ezeket - előbb az otthonában, majd az egyháztól kapott épületben, ami jelenleg a tájház.

Más kérdés a hagyományápolás, a sváb nyelv elvesztésében van, mesélte Schamberger Ágnes, aki a Felsőgallai Széchenyi István Általános Iskola igazgatója is. Elmondta, az iskolában még próbálják életben tartani a nyelvet, de Tatabányán túl gyors volt az asszimiláció a bányászati megjelenése miatt. Azonban ahol a mindennapi életbe hozzátartozik a hagyományápolás, ott a gyermekek is beleszületnek a sváb zene- és tánc kultúrába, ők általában ezt tovább is adják később.

A pályázati forrásokkal július végéig kell elszámolniuk, a városi támogatással pedig december végéig. Horn-Schamberger Anett hozzátette, szeretnék, ha egy szürettel egybekötött megnyitót már meg tudnának tartani, de addig még a tájház eszközeinek átköltöztetése is hátra van, ami nagy munka lesz.

Varga Máté

„ERŐSEK AKARUNK MARADNI”

Ancsin Gábor, Balogh Zsolt, Győri Mátyás, Hornyák Péter, Sipos Adrián és Stefan Sunajko. A Grundfos Tatabánya KC játékosai közül, ők hatan ott voltak az egyiptomi férfi kézilabda világ bajnokságon, ahol az ötödik helyet szerezte meg a magyar válogatott.

- Örömteli a világ bajnoki szereplés. Ez a mostani, minden idők harmadik legjobb szereplése. Külön öröm számunkra, hogy hat tatabányai fiú volt az utazó keretben – kezdte beszélgetésünket a klub elnöke, Marosi László. A vírusról szinte az egész csapatunk átesett már, attól nem féltettük a fiúkat. De a sok kihagyás, a kevés lejátszott meccs miatt ez a világverseny egy extra nehéz feladat volt. A sérülésveszély miatt féltettük inkább a játékosainkat. Mindenki máshogy jött ki a betegségből, ezért más és más fizikai állapotban voltak, nem csak a mi kézilabdázóink, hanem az egész válogatott.

- **Hosszú hónapok óta „el vagytok dugva” a szurkolók és szinte mindenki előtt...**

- Egy időben még a sportcsarnokban sem tudtunk találkozni. Volt olyan időszak, amikor annak is örülnünk kellett, hogy nagyobb létszámban tudtak jelen lenni a játékosok az edzéseken. Tavaly

év végén, az Európa Liga mérkőzésekre valahogy össze kellett magunkat „drótozni”, hogy egyáltalán meglegyenek az érvényes sportorvosok, és valahogy ki tudjunk állni. Persze minden meccset szívesen megnyernénk, de az egészség megőrzése mindent felülírt, a győzelem is másodlagos volt. Tudjuk, hogy a járvány még komolyan itt van köztünk. Nézők nélkül játszunk, edzéseken is figyelünk arra, hogy minél kevesebb emberrel érintkezünk. Nem egyszerű a helyzet.

- **Furcsa lélektana lehet ennek. Nagyon régóta ugyanazokkal az emberekkel találkoztok, a mérkőzések olyanok, mintha edzéseket játszanának a fiúk, pedig Magyar Bajnokságnak hívjuk...**

- Nagyon furcsa. Sajnos azt kell mondanom, hogy kezdünk hozzászokni. Csak bízni tudunk benne, hogy minél előbb visszatérünk a rendes kerékvágásba, amikor valóban úgy lesz ez egész, ahogy azt mindenki kívánja, amiért ez az egész sportág létezik. Mentálisan is nehéz mindenkinek, de ez van.

- **Nehéz úgy még a közeli jövőt is tervezni, hogy azt sem tudjátok mi lesz holnap.**

- Tapasztaljuk magunk körül is, hogy mindenki kívár. Bizonytalan minden.

Sajnos mi is így vagyunk. Kénytelen vagyunk ezzel együtt élni, még akkor is, ha nem megy könnyen.

- **A közeli jövő például az épülő új sportcsarnok. A legrosszabbkor vagy a legjobbkor épül?**

- Azt gondolom, hogy mivel most épül, ezért a legjobbkor épül. Borzasztóan örülök neki. Ez egy multifunkcionális létesítmény lesz, ahol szerencsére a kézilabda is helyet kap. Naponta többször elmegyek arra. Szerencsére be is mehetek megnézni. Lenyűgöző. Ebben a mostani nehéz helyzetben, ha a napjaimat fel akarom dobni kicsit, akkor elmegyek arra és megnézem, mi épül nekünk, mindannyiunknak. Még mindig nehezen tudom elhinni, hogy itt létesül Tatabányán. Csofálatos lesz.

- **Csodálatos csapatunk lesz, akkor?**

- Csapatunk lesz. Azt mindenki tudja, hogy nehézségeink vannak. Sokat dolgozunk, hogy ebből kilábaljunk. Ami most velünk és körülöttünk van, az egy olyan helyzet, ami ránk nem volt soha jellemző. A szavahihehető, megbízható klubok közé tartoztunk. Hetek, hónapok óta dolgozunk a megoldáson, hogy ennek a csapatnak szép jövője legyen.

- Mindenhol azt olvasni, hallani, hogy a csapat neve mellé tulajdonképpen állandó jelzőként társult, hogy „komoly anyagi gondokkal küzdő”. Ez csapatvezetőnek, elnöknek, játékosnak egyaránt nehéz. Hogyan lehet így dolgozni, mérkőzéseket nyerni, hinni a jövőben, egymásban, a jobb folytatásban?

- Engem, személy szerint nagyon megvisel. Mi felelősséggel tartozunk mindenkiért, aki ebben a klubban dolgozik. Ez nem egy szabadidő sport, hogy például ritkábban megyünk el, hogy kevesebbe kerüljön. Itt családokról van szó. Ez a profi sport, sokunk munkahelye. Le a kalappal mindenki előtt és hatalmas köszönet illeti őket, hogy ebben a helyzetben, minden nehézség ellenére is kitartanak. Annyit vártunk már arra, hogy rendeződjenek a dolgok, hogy megérdemelné ez a klub, hogy minden olyan legyen, mint régen. Akkor mindenkinek sok öröme lehetne a tatabányai kézilabdában, újra.

- **Látod már, hogy mikor vehetsz egy nagy levegőt? Mikor vehettek közösen egy nagy levegőt?**

- Az igazság az, hogy a beszélgetéseinkben az egyik leggyakrabban használt szó a „türelem”. Már a játékosoknak sem merem ezt mondani... már nem tudok olyan szót találni, amivel ki tudom fejezni, hogy szükségünk van még egy kis időre. Mégis azt mondom, hogy egy kis türelem és nagyon bízom benne, hogy aztán úgy alakul, ahogy szeretnénk...

- **Addig meg minden győzelem győgyír lehet, tapasztalás talán a sajgó sebekre. De meddig lehet ezt így csinálni?**

- A sikerélmény talán segít, hogy akár egy pillanatra is jobban érezzük magunkat. Ráadásul egy nehéz időszakunk jön.

„Volt olyan időszak, amikor annak is örülnünk kellett, hogy nagyobb létszámban tudtak jelen lenni a játékosok az edzéseken.”

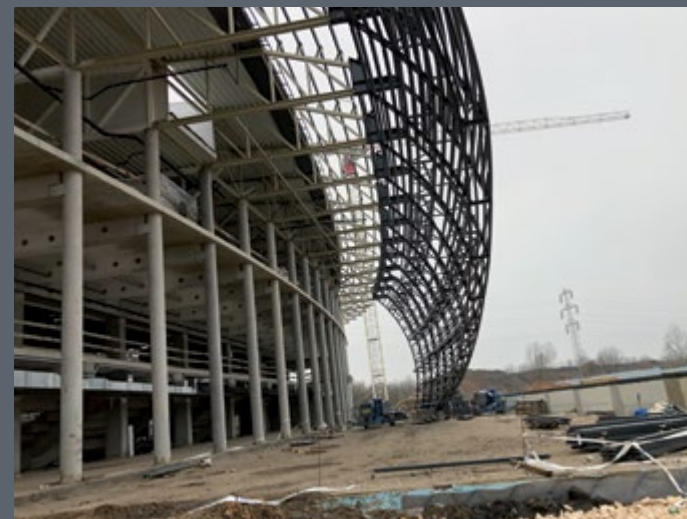
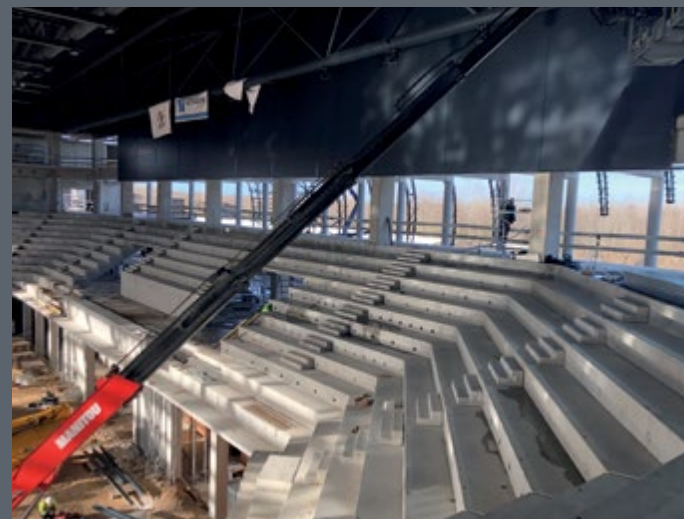
Európa Liga mérkőzések is következnek, idegenben. Nem nyávozni akarunk, hanem erősek maradni. Azt gondolom, eddig erősek voltunk, pedig nagyon nehéz időszak van a hátunk mögött. Bízom benne, hogy ennek lesz valami gyümölcse a végén, ami nem keserű, hanem édes, nagyon édes.

- **Lehet ilyenkor reális maradni és eredményeket elvárni a csapattól? Covid, összevissza bajnokság, anyagi problémák...**

- Mindig nyerni akarunk, az nem kérdés. Szerintem a harmadiktól a nyolcadik helyig bármi benne van ebben a bajnokságban. Nem lehet más célunk, hogy a lehető legjobbat elérjük. Érezzük sokak törődését, szeretetét és aggodását. Szeretnénk, hogy nemsokára kicsit mosolygósabbak lehessünk és valójában a sporttal, szakmával tudjunk újra foglalkozni.

Katona Zsuzsi

Ez egy multifunkcionális létesítmény lesz, ahol szerencsére a kézilabda is helyet kap.

NÉGY ÚJ „TAGGAL” BŐVÜLT A HELYI ÉRTÉKTÁR

A bizottság döntése alapján Tatabánya legendás vendéglátóhelye, természeti értéként is számon tartott parkja, ipartörténeti emlékéhez kapcsolódó lakótelepe, valamint művészeti folyóirata került a helyi értékek közé.

Vida Jenő park

A Vida Jenő park 1920 után a város központi helyszínének számított. A régi- és a sétányon elhelyezett új szobrokkal a park városi emlékezethellyé vált. Keletkezésének pontos ideje nem ismert, de a Népház 1917. évi átadását követően alakították ki. A park központja az ásott tömeder, amit egy, a márgabánya feletti részen fakadó forrás táplált vízzel. A tavat körül ölelő sétányon két kis jellegzetes kőhíd ível át.

Első nevét Vida Jenőről, a MÁK Rt. akkori vezérigazgatójáról kapta. Gondozása a MÁK Rt. Tatabányai Bányászata kertészetének feladata volt, a város a nyolcvanas évek közepén vette át. Neve is változott a háborút követően, előbb Néppark, majd Ifjúság Liget lett, míg végül 2017-ben visszakapta eredeti nevét.

A tavat körül ölelő sétányon két kis jellegzetes kőhíd ível át

fotó: Varga Illdikó

A parkban található az I. világháború tatabányai hősi halottjainak 1923-ban felavatott emlékműve, amely Schrotta János Frigyes szobrászművész műkőből készült alkotása. Az emlékművet 2006-ban újíttatták fel, a háború áldozatainak névsorát kutatásokra támaszkodva kiegészítették.

Az 1980-as években országos bányász fadaragó táborokat rendeztek a park szélén, Balogh Ferenc és Csepeli István faragott kapuja az egyik sétányra került. A „Jó szerencsét!” Emlékév tiszteletére mellszobrokkal állítottak emléket a bányászathoz kötődő, a település fejlődésében jelentős szerepet játszó személyeknek. Királdi Herz Zsigmond, Szende Lajos, Dr. Szabó Ignác és Rehling Konrád szobrárt láthatjuk a sétányon. A park egykori lakója volt Melocco Miklós Ady szobra is egy kis félszigeten, a szomorú fűzfa ágai alatt, de a sorozatos rongálások miatt elköltöztették.

Art Limes

Az Art Limes a magyar folyóirat-architektúra és a magyar művészeti élet szerves részeként sajátos arculatú és hiánypótló szerepre vállalkozik. A Kernstok Károly Művészeti Alapítvány kiadásában megjelenő művészeti folyóirat 2003-tól jelenik meg Tatabányán, s 2019-ben XVI. évfolyamát a 75. számmal zárta.

A város művészeti múltjáról és jelenéről eddig a Kihelyezett tagozat, a Képzőművészek Tatabányán a 20. században és a Fém-szobrászok Tatabányán című tematikus művészeti számokat, valamint számos további, a helyi művészekről és kiállításokról szóló cikket publikáltak. Országos viszonylatban is egyedi profilt valósítanak meg, hiszen pl. a bábművészetről és a gyermekkönyv-illusztrációról nem jelenik meg hazai folyóirat. A határainkon túli magyar művészet bemutatására egy teljes számot szenteltek, legutóbb a vajdasági magyar művészeket mutatták be, s készül a felvidéki fiatal képzőművészekről szóló összeállítás. Mivel a folyóiratnak külön online megjelenése is van, azon rendszeresen tudósítanak a tatabányai Kortárs Galéria kiállításairól is (www.artlimes.hu), hírt adnak a város művészeti programjairól, tevékenységéről. Kitekintéseikkel a közép-európai országok művészeti életébe és teljesítményeibe is bepillantást nyújtanak.

Erőmű lakótelep

A bányaidai Erőmű lakótelep az 1920 után elindított magyar villamosítási program részeként, korszerű elképzelések mentén épült. Létrejöttét a Bányaidai Erőmű megépítésének köszönheti, 1929-36 között mindössze egy igazgatói, egy aligazgatói, két mérnöki, egy könyvelői, egy pénztárosi, tizenhat altiszt és tizenkét munkáslakás épült. A nagyméretű magántelkek mellett bőven jutott hely közös park, sétautak, két tenispálya, illetve zöldség- és virágkertészet számára is. A tervek nagy részét Almási Balogh Lóránt készítette, az igazgatói lakást a Ganz gyár, a víztorny vasbeton vázát és a telep csatornázását Farkas Kálmán tervezte.

A lakótelepen lakók és az erőmű dolgozói részére 1936-39-as években orvosi rendelőt és lakást alakítottak ki a felvonulási épületből. Az 1940-42-es években a víztorny körül 4 földszintes kertesházat és egy 12 lakásos házat építettek, ekkor épült a „Hangya” bolt.

Az új erőmű építése miatt 1963-65 között elbontották az orvosi rendelőt és

a legényszállót, a régi portaépületet és a Népboltnak nevezett vegyesboltot is. Építettek viszont a kivitelezésben résztvevőknek 12 db négylakásos épületet, valamint új legényszállót. Az erőműi ABC áruház, hentesbolt, fodrászat, cipésműhely is ekkor létesült. Az erőmű tulajdonában lévő lakásokat 1994-ben kedvező

feltételekkel megvásárolhatták a lakók.

A lakótelepnek nem szerves része az északi irányban fekvő ONCSA telep, amely az 1938-44 közötti időszakban közjóléti program keretében nagycsaládos szegények támogatására jött létre. Típustervek alapján kedvező hitel mellett építették és a lakók földet is kaptak hozzá.

Az Erőmű lakótelep, létrejöttét a Bányaidai Erőmű megépítésének köszönheti.

fotó: DroneTatabánya

Harasta

Az 1936-ban épült Harasta kocsmá, söröző Bányida "belvárosában" található. A település egyik legrégebben működő vendéglátó-ipari egysége

már az 1960-1970-es évektől a város fiatal alternatív értelmiségének találkozóhelye volt. Az a múlt, hagyomány, értékmegőrző tevékenység, melyet a

A Harasta mai üzemeltetői régi ereklyéket őriznek a hely múltjából.

fotó: Varga Illdikó

Harasta söröző ma is mutat, Tatabánya kulturális intézményévé, igazi közösségi térré avatja a vendéglőt.

A helyiséget régi bútorok, alkatrészek, tévék, a legkülönbözőbb, 1960-as, 1970-es évekből származó poszterek teszik különlegessé. Faludi Ádám és Avar Ferenc tatabányai költők egyik kedvenc helyének is számít.

A legkülönbözőbb rendezvények mai felkapott helyszíne, könyvbemutatókat, születésnapokat, koncerteket is befogad. A tatabányai törzsvendégek mellett külföldről is érkeznek visszatérő látogatói, Franciaországból néhány borszakértő minden évben háromszor is betér ide.

Batics Ferenc már öt éve üzemelteti a Harasta Sörözőt. Tavaly a járványügyi korlátozások kezdetén az elsők között ajánlotta fel, hogy idős és rászoruló emberek számára ebédet főz. Forgalma visszaesésekor hamar megtalálta új tevékenységét, mozgósította ismerőseit. Az alapanyagokat a GP taxisai gyűjtötték be, és a kiszállításban is segédkeztek. A polgármesteri hivattal is napi kapcsolatban voltak, a hivataltól segítséget kérők közül 25 rászoruló számára biztosították a napi meleg étkezést lányával, Viviennel.

Településrész	Hulladék típusa	Március	Április
Felsőgalla, Hatostelep, Mésztelep	papír	1	6
	műanyag	8	12
Bánhida, Fácánkert	papír	2	6
	műanyag	9	13
Kertváros, Dózsakert	papír	3	7
	műanyag	10	14
Alsógalla, Erőmű, Sárberék	papír	4	8
	műanyag	11	15

Tatabánya családi házas övezeteiben továbbra is havonta szálítja el a szolgáltató a szelektíven gyűjtött hulladékot. A papír (kék) és a műanyag-fém (sárga) zsákokat meghatározott időpontban kell kihelyezni az ingatlanok elé. Annyi új zsákot hagy a háznál (cserél) a szolgáltató, amennyit begyűjtött.

Ezenkívül Tatabányán 35 helyszínen szelektív hulladékgyűjtő szigetek állnak rendelkezésre az újrahasznosítható hulladékok elhelyezésére.

A textil, ruhanemű begyűjtésére szolgáló konténereket egy civil szervezet és a tatabányai TESCO áruház működteti az üzlet árubeszállító kapujánál.

Meghatározott mennyiségű és fajtájú hulladékok elhelyezésére van lehetőség Tatabányán két hulladékudvarban, a lakcím igazoló kártya és személyigazolvány felmutatásával. A Regionális Hulladékkezelő Központ mellett található

Dubnik-völgy:

szombat 8:00-15:00

csütörtök 12:00-18:00

péntek 8:00-15:00

szombat 8:00-15:00

Tatabánya, Búzavirág út:

kedd, szerda 12:00-tól 19:00

csütörtök 8:00-18:00

péntek 8:00-tól 15:00

szombat 8:00-tól 15:00

Házhoz megy a lomtalanítás Tatabánya társasházi övezetében

Az a lakossági ügyfél, aki -érvényes lakossági hulladékszállítási és ártalmatlanítási szerződéssel rendelkezik -nincs tartozása az általa meghatározott munkanapra lomtalanítást kérhet évente egy alkalommal.

A szolgáltatás térítésmentesen vehető igénybe.

A lomokat a lomtalanítás napján reggel 6 óráig a hulladéktároló edények mellé kell kihelyezni úgy, hogy az tehergépjárművel megközelíthető legyen és a közúti forgalmat ne akadályozza.

Lomtalanításba tartozó anyagok: az ingatlanoknál keletkező lomhulladék

(nagyobb berendezési tárgy), ingatlanonként maximum 2 köbméter.

Nem tartozik a lomtalanítás anyagai közé: veszélyes hulladék: festék, gyógyszer stb., elektronikai hulladék (pl.: tv, hűtő, mosógép), építési törmelék, szénpor, falevél, gally, állati tetem, trágya valamint az olyan méretű, súlyú tárgy, amelyhez darus gépkocsi igénybevétele szükséges (pl. gépkocsi karosszéria, kazán, stb.) a gumiabroncs.

További információ:

hazhozmeno@vvhulladekkezelo.hu

34/600-700

www.vvhulladekkezelo.hu

Költségszámláló

Itt minden hónapban közzétesszük, mennyit költött a város 2021. január 1. óta illegális lerakók, kihelyezett hulladék felszámolására.

2021. február

Lakótelepi illegális hulladék begyűjtése: **1.610.000 Ft**

Városi illegális lerakók felszámolása: **4.000.000 Ft**

Hulladék lerakóhelyi díj: **1.300.000 Ft**

februárban összesen 6.910.000 Ft

2021. évben összesen:

1 4 . 0 2 0 . 0 0 0 F T